BODRUM YARIMADASININ TARİHİ COĞRAFYASI

M. Akif ERDOĞRU
Ahmet ÖZGİRAY

BODRUM BELEDİYESİ

BODRUM YARIMADASININ TARİHİ COĞRAFYASI

BODRUM YARIMADASININ TARİHİ COĞRAFYASI

M. Akif ERDOĞRU
Ahmet ÖZGİRAY

BODRUM YARIMADASININ TARİHİ COĞRAFYASI

Editörler
M. Akif ERDOĞRU
Ahmet ÖZGİRAY

Kapak Görseli
Charles Félix MarieTEXIER, Asie Mineure Description géographique, historique et archéologique des provinces et des villes de la Chersonnèse d'Asie, Paris, 1882. "Château de Boudroum"

ISBN
978-605-65560-9-8

Baskıya Hazırlık
Bodrum Belediyesi Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü
Çarşı Mah. Neyzen Tevfik Cad. Belediye Meydanı No:1 Bodrum/Muğla
0252 316 77 18 - info@bodrum.bel.tr - www.bodrum.bel.tr

Baskı
Halikarnas Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.
Merkez Mah. Gazderesi Cad. No: 21/2 Konacık / Bodrum
Tel: 0 252 317 02 91

Yayıncı Sertifika No
Yayıncı Sertifika No: 31712 / 05.03.2015 - 05.03.2019

Referans gösterilmeden alıntı yapılamaz.

Bodrum
2017

Bu eser Bodrum Belediyesi'nin kültür hizmetidir. Ayrıca para ile satılamaz.

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ 7

ÖNSÖZ.....9

GİRİŞ.....11

ISRAVOLOS NAHİYESİ.....13

BODRUM KALESİ.....18

BODRUM YARIMADASINDA ON ALTINCI YÜZYILDA

MEVCUT KÖYLER.....19

BİBLİYOGRAFYA.....30

EKLER.....34

1. 1530 Yılında Isravolos Kadılığında Köyler
2. 1530 Yılında Bodrum ve Peçin Kaleleri İçin Tahsis Edilen Köyler ve Bodrum Kalesinde Depolanan Mühimmatın Listesi
3. 1583 Yılında Isravolos Kadılığında Bulunan Köyler ve Vergi Ödeyen Kişilerin İsimleri
4. Başbakanlık Osmanlı Arşivinden Muhtelif Belgeler
5. Lügatçe
6. Belgelerin Dijital Kopyaları

DİZİN.....93

SUNUŞ

Çağlar boyunca yüzünü denize dönen insanların yaşadığı bir yer olan Bodrum; bu özelliği ile hoşgörünün, konukseverliğin, toplumsal barışın ve güler yüzün Anadolu'daki adresi olmuştur.

Tarih sözcüğünün ilk defa kullanıldığı ve ilk dünya tarihçisi olarak kabul edilen Herodot, bugün üzerinde yaşadığımız bu topraklarda dünyaya geldi. Onun kaleme aldığı "Historia" adlı eser, hemşehrimize "Tarihin Babası" ünvanını kazandırmıştır.

Elinizde tuttuğunuz çalışma değerli büyüğüm ve hemşehrim Prof. Dr. Ahmet Özgiray ve akademisyen M. Akif Erdoğru tarafından, Osmanlı Arşiv Belgelerinde yer alan Bodrum yerleşmeleri esas alınarak hazırlanmıştır.

Osmanlı Arşiv belgelerinde en erken tarihli Bodrum belgesinin 1517 yılına ait olduğu göz önüne alındığında, 500 yıl sonra bu kitabın yayınlanmasında katkımızın olması, bizim adımıza da büyük mutluluktur.

Kitapta 16. Yüzyıl Bodrum'u hakkında arşiv kayıtlarına dayanılarak Bodrum yarımadasının nüfusu, sosyal yapısı, bölgede üretilen ürünler, bölgenin coğrafi yapısı ile yerleşim yerlerinin isimleri ve bu isimlerin etimolojik kökenlerini içeren dikkat çekici bilgiler verilmektedir.

Kendilerine bu eseri hazırladıkları ve bizlere sundukları için, şahsım, kentim ve Bodrum araştırmacıları adına sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Mehmet Kocadon
Bodrum Belediye Başkanı

ÖNSÖZ

Bodrum, Muğla ilinin on üç ilçesinden biridir. 2015 yılı resmi nüfus verilerine göre 156.000 kişilik nüfusuyla, Muğla'nın en kalabalık ilçesidir. Fethiye, Milas ve Menteşe ilçeleri de 100.000'i geçen nüfusuyla Muğla'nın Bodrum'dan sonra kalabalık ilçeleri olarak sıralanır. Bodrum'un nüfusunun turizm sayesinde sürekli arttığı görülmektedir. 1965 yılında çevresiyle birlikte 26.000 iken, 2000 yılında 100.000'e çıkmıştır. 2015 yılı resmi nüfus verilerine göre 156.000'dir. Bodrum şehir merkezi ise 1965 yılında 5.000 kişilik bir kasaba hüviyetindeydi. 2011 yılında 109.000'e, 2016 yılında da 156.000'e ulaşmıştır. Bu nüfusuyla Anadolu'daki çoğu ilden daha kalabalıktır. 2008 yılında Bodrum yarımadasında on adet belde belediyesi bulunuyordu. Bodrum merkez hariç, nüfusu 2.000'in altında olan Bitez, Göltürkbükü, Gümüşlük, Gündoğan, Konacık, Mumcular, Ortakentyahşi, Turgutreis, Yalı ve Yalıkavak Belediyelerinin tüzel kişilikleri ortadan kaldırıldı. 2012 yılı resmi nüfus sayımına göre, Konacık, Turgutreis ve Yalıkavak Belediyeleri 10.000'den fazla nüfusa sahipti. Yarımadadaki tüm belediyeler kaldırılarak, Bodrum Belediyesi adı altında tek bir belediyede toplandı. Köy statüsü ise lağvedildi. Çarşı, Cevat Şakir, Gümbet, Eski Çeşme, Kumbahçe, Tepecik, Torba, Türkkuyusu, Umurça, Yeniköy ve Yokuşbaşı isimlerinde on bir mahalle Bodrum Belediyesine bağlandı (www.yerelnet.org.tr). Bodrum, şehir merkezi ve çevresiyle birlikte, son yıllarda, özel olarak Türkiye'de genel olarak da Dünya'da turizm alanında ön plana çıkıyor. Ancak önemli bir noktayı belirtmek gerekiyor ki, turizmin gelişmesiyle birlikte, ister istemez Bodrum'un tarihi ve kültürel dokusu zarar görmeye başlamıştır. Kaybolan değerleri biraraya toplamak amacıyla, 2008, 2011, 2013 ve 2015 yıllarında, Bodrumlu değerli işadamı Tuncay Karakaya'nın maddi desteği, değerli meslektaşım Bodrumlu tarihçi Prof. Ahmet Özgiray'ın teşvik ve telkini ile birlikte gerçekleştirdiğimiz *'Uluslararası Her Yönüyle Bodrum Sempozyumları'* sayesinde, Bodrum ve yakın çevresiyle ilgili araştırma konuları büyük ölçüde ortaya çıkmış ve epeyce bilgi birikimi sağlanmıştır. Bu sempozyumlarda özellikle arşiv belgelerine ve maddi kalıntılara dayalı bir çok değerli bildiri sunulmuş ve bildiri metinleri sempozyum kitaplarında yayınlanmıştır. Bu bildiriler, Bodrum'un tarih ve kültürüne önemli katkı yapar. Böylelikle, Bodrum ve yakın çevresiyle ilgili en azından belirli konular üzerinde en azından Türk okurlar için bir bilgi birikimi sağlanmaya çalışılmaktadır. Bu anlayış çerçevesinde, kendi memleketi olan Bodrum'a özel bir değer veren

değerli meslektaşım Prof. Ahmet Özgiray'ın önerisiyle, bu naçiz eseri birlikte hazırlamış bulunmaktayız. Bodrum'un değerli Belediye Başkanı Mehmet Kocadon tarih ve kültür konularında bize destek vermiştir. Bu nedenle her iki Bodrumluya kültür elçileri ve hami oldukları için teşekkür etmek bizim için bir zorunluluktur. Kıymetli işadamı Tuncay Karakaya'ya, Bodrum tarih ve kültürünün gelişmesine katkıda bulunduğu için teşekkür ederiz. Ayrıca, İstanbul Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nden Sıravolos ile ilgili bazı arşiv belgelerini temin ettiği için, değerli öğrencim Kaan Doğan'a; Ankara'da Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Arşivi'nden Şube Md. Adnan Torun'a teşekkür ediyoruz. Bodrum yarımadası üzerine çalışanların faydalanabileceği küçük bir eser hazırlamışsak, kendimizi bahtiyar sayacağız.

GİRİŞ

Bodrum yarımadasının tarihi coğrafyası üzerine şimdiye değin müstakil ciddi bir araştırma yapıldığı söylenemez. Bu eksikliğin sebeplerinden biri Osmanlı arşiv belgelerinin tahlil edilmemesidir. Bilindiği gibi, on dokuzuncu yüzyıl ortalarına kadar, Bodrum, kalesi ve tersanesi olmasına rağmen, Osmanlı idari ve askeri teşkilatında pek de önemli bir yer değildi. En azından popüler bir yer değildi. Bildiğim kadarıyla, bugünkü Turgutreis civarında yer alan bir kaç köy (Karabağ köyleri) özellikle Osmanlı denizcileri arasında biliniyordu. Bu köylerden Osmanlı donanması ve tersane için deniz askeri (*levent*) toplanıyordu. Pek çok Bodrumlu (Sıravoloslu) denizci, Akdeniz'in her yanına dağıldılar. Tunus, Mısır, Cezayir, İtalya, Kıbrıs adası dahil olmak üzere, Doğu Akdeniz'in her yerinde Sıravoloslu Müslüman denizcilere ve askerlere rastlamak mümkündür. Bu denizciler içinde *Turgut Reis'in* özel bir yeri vardır.

Bodrum kalesi, köyleri ve köylüleri ile ilgili ilk Osmanlı kayıtlarına İstanbul'da Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde muhafaza edilen ve Yavuz Sultan Selim'in sultanlığı devrine tarihlenen Rebiülahir 923 (1517) tarihli bir *Mufassal Defter'de* (TT 61) rastlanmaktadır. Daha sonraki süreçte, Kanuni Sultan Süleyman ve III. Murad devirlerinde düzenlenmiş Osmanlı resmi belgelerinde Bodrum yarımadasıyla ilgili veriler bulunmaktadır. Bu belgeler İstanbul'da aynı arşiv (TT 337, TT 66, TD 360, TD 573) ile Ankara'da Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Arşivi'nde koruma altındadır. Bu belgeler, *tımar ve piyade* teşkilatıyla olmak üzere iki ana grupta tasnif edilebilir. Zamanla bu tür belgeler çeşitlenmiştir. Özellikle halkın İstanbul'a Saray'a *şikayetleriyle* ilgili de ayrıca bir belge grubunu oluşmuştur.

On altıncı yüzyılda Bodrum denilince öncelikle kale ve limanı akla gelir. Köylüler ve köyler ikinci sıradadır. Ancak, bu köyler, Osmanlı tarım, askerlik, ticaret ve denizcilik açısından önem taşır. Bilindiği gibi, Bodrum ve yakın çevresi, on altıncı yüzyılda ve öncesinde, Hıristiyanlar ile Müslümanların karşılaştıkları bir mücadele bölgesi (*uç*) olmuştur. 19. yüzyıl ortalarına kadar bu mücadeleden Müslümanların (Türkler) galip çıktığını söylemek yanlış değildir. *Tanzimat*'ın ilanından sonra, *Emperyalizm*'in Osmanlı Devleti'ne nüfuz etmesiyle birlikte, Bodrum da dahil olmak üzere, Ege kıyılarında bazı yerler, eski geleneksel özelliğinden sıyrılarak, yeni roller

üstlenmeye başlamıştır. Buralar özellikle Avrupa, Arap Dünyası ile Osmanlı Devleti arasında ticari mekanlar halinde gelişmeye başlamışlardır. Nitekim, 1845 yılında, Osmanlı resmi belgelerinde *'kasaba'* olarak zikredilen Bodrum, dokuz mahalleden (*Umurca, Çarşı, Kelerlik, Rum, Kiliseli, Tepecik, Yeniköy, Türk-Kuyusu ve Eski Çeşme mahalleleri*) müteşekkil bir kasaba hüviyetine bürünmüştür. Çok sayıda esnaf ve zanaatkâr, burada örgütlenmiştir. Gemicilik ve askerlikle ilgili meslekler daha yoğun olarak icra edilmeye başlanmış; bunun yanısıra sosyal hayat gelişmeye yüz tutmuştur. *Türkler, Rumlar ve Yahudiler* burada birlikte yaşamaya başladılar (Bilgi 2008). Bodrum'un tarih ve kültürü özellikle *Halikarnasos* antik kentinden dolayı Avrupalı seyyahların notlarına girmeye başlamıştır. Nitekim, 1315 (1898) yılına ait *Aydın Salnamesi'nde* Bodrum yarımadasında yer alan köylerle ilgili bilgiler verilmeye başlanmıştır. Bu bilgiler basit bir liste şeklinde olsa da, önemlidir. Mezkur *Salname*'de Bodrum'a bağlı 31 köyün ismini görürüz. Yine, 1892 yılına ait bir veriye göre, Bodrum'a bağlı dört yüz hanenin üzerinde iki köy vardır. Bunlardan biri 453 hane ile *Müskebi*, diğeri de 421 hane ile *Büyük Akça-Alan köyü* idi. Nüfus yapısı da epeyce çeşitleşmiş bulunuyordu *Müslümanlar (Türkler), Rumlar, Bulgarlar, Katolikler, Museviler, Protestanlar ve Ermeniler,* Bodrum yarımadasında yaşamaktaydılar. Müslümanlar ve Rumlar, yarımadada, iki ana grubu oluşturuyorlardı (Günay 2011). Osmanlı kaynaklarında Bodrum'un 19. ve 20. yüzyıllarına ait epeyce bilgi vardır. Daha erken dönemlerine ait bilgiler ise sınırlıdır fakat bizce daha değerlidir. Zira, Bodrum, bu devirlerde henüz kozmopolit veya çok kültürlü durumda değildir. 16-18. yüzyıllar arasında, çok az sayıda Gayrımüslim'in yaşadığı bir kent ve bölge olan Bodrum, 19.yüzyıl ortalarından sonra çeşitli ırk ve dinlere mensup olanlar tarafından istila edilecektir.

ISRAVOLOS NAHİYESİ

Isravolos veya *Sıravolos*, bugünkü Bodrum yarımadasının Osmanlı yazışmalarındaki resmi ismidir. Bir yerleşim yerinin ismi değil de, Bodrum yarımadasının tümüne verilen idari ve coğrafi bir adlandırma olduğu anlaşılmaktadır. Okunuşu, yazılışı ve etimolojisi epeyce sorunludur. Bodrum tarihi üzerine çalışanlar arasında okunuşu, meskun bir yer ismi olup-olmadığı ve yazılışı noktasında henüz ortak bir fikir birliği yoktur. *Sıravolos, İsravolos, Serulus, Eserulus, Sarulus, Serulus, Sarulus, Sıralos, Sıravoloz, Siravolos, Saravalos, sıravala, Saravuloz, Saralos, Seralvahi, Sıravala, Sire-volos, Sırülvasi, Saravolus, Serelevahi, Sıravelon, Saravolus* gibi farklı şekillerde okunan ve yazılan (Uykucu, 1983, Wittek 1986, Arel 1989, Baykara 1992, Erdoğru 2008, Yinanç 2008, Özgiray 2008, Gökçe 2008, Grammont 2008, Çakmak 2011, Çapa 2011, Günay 2011, Alandağlı 2016) bu kelime, Osmanlılar tarafından on altıncı yüzyılın ilk yarısından itibaren en azından Bodrum yarımadasını idari ve coğrafi olarak nitelemek amacıyla kullanılmıştır. Türkçe olmayan bu kelimenin, on altıncı yüzyıldaki Osmanlı kaynaklarındaki yaygın yazılışı *Sıravolos*'tur. Bu kelime 20. yüzyıla kadar Osmanlı katiplerinin elinde kılıktan kılığa girmiştir. Bu şekliyle, 20. yüzyıl Osmanlı resmi kayıtlarında bu şekliyle nadiren geçer (Çapa 2011). Bu kelimenin bu kadar farklı yazılmasının nedenlerinden biri, hem Osmanlı kâtiplerinin, hukukçularının hem de tarihçilerin bu kelimenin yazılışına yeterli özeni göstermemeleridir. Hatta, 19. ve 20. yüzyıllarda Osmanlı matbaacıların da bu kelimeyi dikkatlice dizmedikleri anlaşılıyor. Zira, *Osmanlı Salnameleri'nde* farklı şekilllerde dizilmiştir. Öyle sanıyorum ki, matbaacılar bile dizdikleri bu kelimenin doğru okunuşunu bilmiyorlardı. Bu nedenle, kelimenin yerini lokalize edemedikleri ve anlamını bilmedikleri için üstünkörü yazdılar. Osmanlı arşiv belgelerinden anlaşıldığı kadarıyla, on altıncı yüzyılda *Sıravolos*, hem bir idari bölgenin (*nahiye*) hem de bir yargı bölgesinin (kaza) resmi ismidir. Bu yargı bölgesi maddeten pek zengin değildir ve sadece bir Osmanlı kadısına havale edilmiştir (*Sıravolos kazası*). Ayrıca, hangi bölge veya bölgeleri kapsadığı da tam olarak tespit edilememiştir. Bir yazımda, bu kelimeyi, Prof. Wittek'e dayanarak, Aydın kenti yakınlarında yer alan antik *Stavrupolis* kentiyle ilişkilendirmiş ve bu antik kentin limanı olabileceğini ileri sürmüştüm (Erdoğru 2008). Ancak, yeni araştırmalar, bu ismin Bodrum yarımadasında yer alan antik isimli eski bir Bizans kentinden kaynaklandığını ortaya çıkarmış gibi görünüyor (Çakmak 2011). Şimdiye kadar farklı şekillerde

okunmuş ve yazılmış olan bu kelimenin *Strobilos* kelimesiyle olan etimolojik ilişkisi açıktır. Muhtemelen, *Strobilos* sözcüğü Türkçe'de bu şekillere girmiştir. Zamanımızda, *Strobilos*, bugünkü Aspat ile bir tutulmaktadır. Sanat tarihçisi Prof. Ayda Arel, Prof. Anthony Luttrell'den naklen, *Strovilos, Strovolo, Strogoli, Estragoi* gibi farklı isimlerde yazılan *Strobilos*'un bugünkü *Aspat* ile bir tutulduğunu söyler. Ama *Strobilos* kelimesinin *Aspat*'a nasıl dönüştüğünü konusunda kararsızdır (Arel 1989). *Aspat* antik kenti, Eskiçağ ve Ortaçağlarda çok önemli bir dini merkez (piskoposluk) olmasa da, mevcut kiliselerden dolayı Bizans döneminde önem kazanmıştır (Tok 2011). Ünlü Osmanlı denizci Piri Reis bu kelimeyi *Sıravolos* olarak yazar ve *Sıravolos*'u '*Anadolu kenarında ve Karabağlardan farklı bir yer*' olarak zikreder. *Sıravolos* kıyılarında, limanlar vardır (Grammont 2008). Piri Reis, burayı, Aspat ile eşleştirmez. Ayrıca, o, Aspat'ı '*Üspüt*' olarak yazar. *Aspat*[1], on altıncı yüzyılın ilk yarısında harap bir kaledir ve gemiler, içme suyunu Aspat'ta dere kenarında bulunan kaynak ve sarnıçlardan temin ederler. Kalenin önünde harap binalar vardır. *Aspat,* poyrazda gemiler için iyi bir sığınma limanıdır. Harap binaların arasında sarnıçlar vardır. *Aspat'ın Sıravolos ile aynı yer olup-olmadığı* ayrıca bir araştırma konusu gibi görünüyor. Ancak; bazı Avrupa haritalarında Aspat, *Besut veya Esput kalesi* olarak yazılmıştır (Grammont 2008). Osmanlı arşiv belgelerinde *Asbat, Azpat, Usput* olarak geçen bu kale, on yedinci yüzyılda, Karabağlar kazasında yer alır. Ünlü seyyah Evliya Çelebi, Bodrum'dan İstanköy'e geçmek için buradan gemiye binmiştir (Erdoğru 2008). Netice olarak, *Sıravolos'un* her ne kadar 1517 yılında meskun bir köy adı olarak zikredildiği ifade edilse de[2] (Gökçe 2008), genel olarak, on altıncı yüzyıl ve sonraki döneme ait vesikalarda, köy, kale ve şehir gibi meskun bir yerin adı olarak zikredilmiyor. Daha önce de ifade ettiğim gibi, Osmanlılarca tüm Bodrum yarımadasına verilen coğrafi-idari-adli bir isim olduğu anlaşılıyor. Ancak, *Sıravolos*'un, Bizans döneminde aktif bir kaleye sahip olan *Aspat kalesi* ile lokalizasyonunun kabul edilmesi halinde, bu yerin Osmanlılar döneminde askeri önemini yitirdiğini kabul etmek gerekir. Zira, Aspat, 1522 yılından sonra, Osmanlı arşiv belgelerinde, Bağla yakınlarında bir *'mezraa'*

---

[1] Aspat, Yunanca'da 'ekilmeyen, biçilmeyen yer' anlamına gelir.

[2] Turan Gökçe, *Sıravolos* kelimesine, 1517 yılına ait bir *tahrir* defterinde rastlamıştır. Burasını, 10-12 kişinin yaşadığı, yarımadanın en düşük nüfuslu yeri olarak tanımlar (Gökçe 2008). Ancak bu bilgi yanlış olmalıdır. Bu isimde yarımadada bu isimde meskun bir mahal (*köy, mezraa, şehir, kasaba*) bulunmuyor.

olarak tanımlanır. Düşman korkusundan dolayı bir zamanlar ekilemeyen Kargu ve Bağla mezraaları ile birlikte yazılır (Erdoğru 2008).

Bodrum tarihi açısından ilginç bir nokta, Bodrum kalesi ile Bodrum yarımadasının Osmanlı hakimiyetine ne zaman geçtiğidir. Öyle anlaşılıyor ki, Bodrum kalesi 1522 yılında Rodos adasının Kanuni Sultan Süleyman tarafından fethinden sonra Osmanlı egemenliğine geçmiş iken, yarımada 1522 yılından önce, muhtemelen 1480'li yıllarda Mesih Paşa'nın başarısız Rodos kuşatması esnasında Osmanlı hakimiyetine geçmiştir. Zira; Osmanlı kaptanı ünlü Piri Reis, 1520 yılından önce, bu bölgedeki limanların Müslüman-Türk gemiciler tarafından *yatak* olarak kullanıldığını, buradan özellikle Rodos Şövalyelerinin gözetlendiğini, bu yarımadada *Kara-bağlar köyleri* dışında başka bir meskun yerin olmadığını yazar. Bodrum yarımadasında yer alan daimi Türk-İslam köyleriyle ilgili olarak, 1517 tarihli bir *tahrir* defterindeki veriler bu durumu destekler. Halbuki, Bodrum'un 1522 yılından sonra Osmanlı egemenliğine geçtiği kabul edilirdi. Rodos kalesinin fethinden sonra, Bursa hakimine yazılan Safer 928 (Aralık-Ocak 1522, muhtemelen 31 Aralık 1522) tarihli Rodos fetihnamesinde, Rodos kalesinin fethinden sonra, İstanköy, Tahtalı[3], Bodrum ve diğer on bir adet kalenin, civardaki tüm adaların, geçit yerlerinin, arazilerin, bölgelerin, dağlar ve tepelerin tümünün fethedildiği ve Osmanlı toprağından sayıldığı ve bunun için *Çaşnigir Ahmed'in* gönderildiği belirtilir (*Münşeatü's-Selâtîn, I,* İstanbul 1286, s. 525). Bu durumda, Rodos'un fethiyle birlikte, yarımadada bulunan Türk-Müslüman köyleri değil de, İstanköy gibi küçük adalar ile bölgedeki kalelerin ele geçirildiği ortaya çıkmaktadır. Hemen belirtelim ki, Türkler (Müslümanlar), elbette ki, 1522 yılından çok önce, Ortaçağlar'da, muhtemelen 11. yüzyıl sonlarında, Çaka beyin İzmir merkezli bir İslami bir hükümet kurmasından sonra, 1082 yılından sonra, yarımadaya ulaşmış olmalılar. Ancak, bunların kalıcı mekanlar tesis etmeleri, her ne kadar elimizde vesika mevcut değilse de, Aydın ve Menteşe beyleri dönemlerinde olmalıdır. Bodrum yarımadasında, on altıncı yüzyılda, Karaova'da (Mumcular) bulunan yedi hanelik Hıristiyanlar hariç, başka Gayrimüslim köylerinin veya cemaatlerinin mevcut olmadığını da belirtelim. *Isravolos veya Sıravolos* kelimesinin '*Eser-ulus'* olarak okunmasının (Baykara 1989, Özgiray 2008) bir çok araştırmacı tarafından benimsenmediğini söyleyelim (Gökçe 2008, Çakmak 2011). Sonuç olarak, Osmanlı yönetiminin, Bodrum

[3] Özgiray'a göre Orta Müskebi'de bulunan kule ile lokalize edilebilir.

yarımadasını tanımlamak için, Türkçe olmayan antik bir kelimeyi Osmanlı Türkçesi'ne uydurarak coğrafi-idari-adli anlamlarda kullanmış olduğu anlaşılıyor.

TABLO 1: 923 Rebiülahir'de Sıravolos Nahiyesindeki Köyler ve Osmanlı Hazinesine Ödedikleri Vergi Tutarları (Kaynak, Başbakanlık Osmanlı Arşivi (=BOA), TT 61, s. 220-232)

Köyler	Kimin tımarı	Dini	Yıllık vergisi (akça)	Nefer
Büskebi	Ahmed ve Adilhan'ın tımarı	İslam	14.190	162
Diğer Büskebi	Ali'nin tımarı	İslam	13.753	138
Karabağ	Hızır ve Şahin tımarı	İslam	7170	96
Karaova	Cafer ve Karagöz'ün tımarı	İslam	14.441	136
Burun (Şimdiki *Fener* olmalı)	İlyas ve Musa'nın tımarı	İslam	3.906	25
Erimiye	Derviş Mehmed'in tımarı	İslam	876	13
Etirim	Mehmed-Dedebalı, İsa imam ve Mehmed tabbalın tımarı	İslam	3.814	43
Karabağ (Yumruburun)	tımar	--	1.276	Nüfus yok
Sandıma (Varilya)	Peçin kalesi askerlerinin tımarı	İslam	7.000	76
Karabağ	Peçin kalesi askerlerinin tımarı	İslam	5.920	95
Sandıma	Peçin kalesi askerlerinin tımarı	İslam	5.200	40
Maymuncuk	Mustafa'nın tımarı	İslam	1.343	13

TABLO 2: Sıravolos Nahiyesinde Müslüman Tımar Sahipleri (Kaynak, BOA, TT 66, s. 216-220).

Tımar sahipleri	Köyler	Miktarı (akça)
Çavuş Toyran	Büskebi	14.190
Ömer *silahlar* ve Hacı İvaz	Diğer Müskebi	13.753
Hızır Şah	Karabağ	7170
Arslan *Çavuş*	Karaova	14441
Ali	Burun	3906
Mustafa	Erimiye	876
Mustafa	Sandıma	5200
Ahmed, İsmail, Mustafa, Süleyman, Mehmed, Şaban	Varilya	7000
Ferhad, Balı, Karagöz, Mahmud, Ramazan	Karabağ	5920
Habib, Süleyman, Rüstem, Memi, Ali, İsmail	Sandıma	5200

TABLO 3 Kanuni Sultan Süleyman Devrinde Sıravolos Nahiyesinde Köyler ve Yıllık Vergileri ve Nüfusları (KAYNAK: BOA; TT 337, s. 268a vd.)

Köyler	Nüfus (Nefer)	Yıllık vergi (akça)
Peksimed	165	20.600
Karabağ	119	10.000
Diğer Büskebi	250	21.000
Büskebi	245	19.500
Karabağ (Yumruburun)	2	2.000
Burun	34	6.300
Karaova	168	22.000
Diğer Karabağ	138	10.000
Erimiye	14	1.264
Etirim	75	4.000
Maymuncuk	10	1.991
Varilya (sonradan:	101	11.184

Farilya)		
Sandıma	49	6.248
Bağla ve Kargu mezraaları	nüfus yok	--

BODRUM KALESİ

Rodos kalesinin Osmanlılarca fethinden altı yıl sonra, 1530 yılında, Bodrum kalesinin aktif olduğu ve halâ askeri önemini koruduğu anlaşılıyor. Zira, *Aspat, Bağla ve Kargı* gibi kıyı bölgelerde halâ düşman tehlikesi mevcuttu. Bu bölgedeki tarım arazileri düşman korkusundan (Rodos Şövalyeleri) dolayı, Müslümanlar (Türkler) tarafından ekilemiyordu. Bu nedenle, kale, askerler ve mühimmat ile doldurulmuştu. Ayrıca, Bodrum kalesi ile bölgedeki en azından on kale arasında askeri irtibat sağlanmaya çalışılıyordu. Özellikle İstanköy adasında bulunan Narince kalesi ile Bodrum kalesi arasında sıkı bir askeri bağ kuruldu. 1530 tarihli Osmanlı *tahrir* defterinde Bodrum kalesinde 1 kale komutanı (*dizdar*), 1 komutan yardımcısı (*kethüda*), 4 topçu, 1 marangoz, 1 duvar ustası, 1 mahzen sorumlusu ile diğer askerlerden söz edilir. On altıncı yüzyıl sonlarına doğru, Bodrum ve Narince kalelerinde görevli kale askerlerinin bir kısmının yarımadadaki köylerde ikamet ettikleri görülüyor. Bodrum kalesinde depolanan askeri malzemelere bakıldığından, bunların çoğunun Rum ateşi yapmak için depolandığı görülür. Bunlar: çeşitli toplar, demir, bakır, güherçile, kurşun, kalay ve tuz gibi çeşitli madenler; tüfek, cebe, mermiler, mızraklar, demir bıtraklar, ağaç sırıklar, taştan top gülleleri gibi askeri malzemelerdir.(*166 Numaralı Muhasebe-i Vilayet-i Anadolu Defteri (937/ 1530)*, Ankara 1995, s. 492) Bodrum kalesinde görevli Osmanlı askerlerin masrafları 'tımar sistemi' ile sağlanmaya çalışılmış ve kendilerine Muğla'ya bağlı dokuz köyün vergileri tahsis edilmiştir. Karaca Ayıd, Marmadari, Acı-Su, Çınar, Ağcalı Öyük, Todurga, Çınarlıca ve diğer Acı-su köylerinin vergileri ile askerlerin masrafları karşılanmaya çalışılmıştır. Bodrum kalesinin, Peçin kalesi ile irtibatlı olduğu görülür. Ünlü denizci Piri Reis, Bodrum kalesinin Anadolu tarafında yer aldığını; hendekle çevrili olduğunu, hendeğin dışında kullanacak yer olmadığını, askerlerin köpekle haber almaya çalıştıklarını; gündüz köpekleri bağladıklarını gece olunca

saldıklarını, güzel bir limanı olduğunu, rüzgarın limana gelmemesi için kıble tarafına taşlar döktüklerini yazar (Grammont 2008). Osmanlı askerlerinin kaleleri özel bir cins köpekle (Korsika köpeği) koruma adeti, Şövalyeler döneminden kalma bir uygulamaydı (Grammont 2008a).

BODRUM YARIMADASINDA ON ALTINCI YÜZYILDA MEVCUT KÖYLER

1-PEKSİMET KÖYÜ

On altıncı yüzyılda yarımadanın en kalabalık köyleri arasında yer alıyordu. Yarımadanın ortasında mevcut olan en eski Müslüman-Türk köylerinden biridir. 1928 yılına kadar mevcudiyetini sürdürdü (Akça 2008). Halâ vardır. 1530 yılında Kanuni Sultan Süleyman'a ait *has* köyler arasındaydı. Burada, eski bir maden ocağı (gümüş veya demir olabilir) işletiliyordu. 1530 yılında ocak terk edildi (Erdoğru 2008).

2-KARABAĞ KÖYLERİ

Kara-bağ köyü, kimi tarihçiler tarafından bugünkü *Turgutreis* beldesi olarak lokalize edilmiştir (Akça 2008). Osmanlı *tahrir* defterlerinde bu yarımadada *iki adet Kara-bağ köyünün* mevcudiyetinden söz edilir. Biri *Kara-bağ köyü* ki diğer ismi *Yumru-burun* köyüdür; diğeri de *Kara-bağ* köyüdür. Nüfus açısından yarımadadaki diğer köylerin nüfusu ile karşılaştırıldığı zaman on altıncı yüzyılda orta halli köyler sınıfına girebilir. Nüfusları doksan hanenin hemen biraz üzerindedir (Gökçe 2008).*Yumru-burun* köyü, yarımadanın en az nüfuslu köyüdür (Gökçe 2008). On altıncı yüzyıl sonlarında, Yumru-burun köyü, iki-üç hanenin yaşadığı en küçük köydür. On altıncı yüzyılda Batı Anadolu'da *Kara-bağ* isimli köylere rastlanır. Bunlardan biri Aydın merkeze bağlı (Güzelhisar) Kara-bağ köyüdür. Bodrum'daki hariç olmak üzere, Muğla'ya bağlı köylerden birinin ismi de *Kara-bağ köyü* adını taşır Antalya'da da bir köyün adı *Kara-bağ* köyüdür (*166 Numaralı Anadolu Defteri,* s. 138, 147, 152).[4] Muhtemelen bu iki köye izafeten, on yedinci yüzyılda, *Kara-bağlar kazası* isimli bir kadılık oluşturulmuştur. Ünlü seyyah Evliya Çelebi, bu

[4] Anadolu ve Azerbaycan'da *Karabağ* isimli köylere ve bölgelere rastlanır. Zekai Eroğlu, Muğla'nın Karabağ'ını sayfiye yeri olarak tanımlar. Bkz. *Muğla Tarihi*, Muğla 2011, 2. Baskı, s. 216.

bölgedeki seyahatinde, Kara-ova'dan (Mumcular) Kara-bağlar'a, oradan Sarnıçlara, oradan da Bodrum kalesine ulaşmıştır (Erdoğru 2008). Aslında, '*kara*' sıfatı bu bölgede, toprağın rengine göre, yer adı olarak, *Kara-Ada, Kara-Ova, Kara-Toprak, Kara-Bağ, Kara-bağlar* gibi yaygın şekilde kullanılmıştır. Piri Reis, Karabağlar'ı şöyle tanımlar: '*Kızılburnu keşişleme tarafında iki mil dolaştıktan sonra Karabağ demekle meşhur yerlerdür, vafir gemiler yatmağa kabil yerlerdir ve illa sulu yerler değildir ve bir azmak vardur, ol dahi acıdur... Karabağun iki mil mukabelesinde Çatal adası derler bir ada vardur',...donanma ekser oraya varurlar, yaturlar, mezkur yerlere Karabağ derler, bağlı ve bağçelü yerlerdür ve orada bir su akar, veli mezkur su içilmez, yukaru kuyu vardur, ol kuyudan içerler...mezkur Karabağ kenarlarunun yerlerinden burun ucuna varınca yatakdur'* demektedir (Grammont 2008). Her iki Karabağ köyü, Osmanlılarca, Bodrum ve Peçin kalelerinin masrafları için tahsis edilmiştir. *Kadı kalesi* de Karabağlar bölgesindedir (Güçlü 2008). Ayrıca, bu tür çift isimlendirmelerde, aynı isimdeki meskun mahallin biri sahilde, diğeri de yukarıda tepede yer almaktadır. Bu tür iskan biçimi, Türklerin yayla-kışla hayatına uyan bir yaşam tarzı olarak değerlendirilebilir.

3-BELEN KÖYÜ

Köyün ismi 1517 Osmanlı sayımında geçmez. Yarımadanın az nüfuslu ve yüzyılın sonlarına doğru kurulmuş olan yeni köylerinden biridir. 1583 yılında 53 kişilik (nefer) bir Müslüman köyü (Gökçe 2008). Türkçe anlamından dolayı, *dağlık, sarp yer, tepe, dağ beli* anlamında (*Tarama Sözlüğü, I*, Ankara 1963, TDK yayınları, s. 488; ayrıca, *Derleme sözlüğü, II,* Ankara 1965, TDK yayınları, s. 611) olduğu için, sahilde olmadığı açıktır. Muhtemelen daha sonraki süreçte *Girelbelen* olarak adlandırılan köydür. Sonradan *Dağbelen* ismi verilmiştir. [5]

4-HÜRREM KÖYÜ

On altıncı yüzyılın sonlarında kurulan yeni Müslüman (Türk) köylerden olduğu anlaşılıyor. Bir yayında '*Dem köyü'* olarak da okunmuştur (Gökçe 2008). Yerinin tespiti gerekiyor. Muhtemelen, kısa bir süre sonra terkedildi.

---

[5] Türkçe '*Belen*' kelimesi lam elif ve kef harfleri ile yazıldığı için çoğu araştırıcı tarafından *Belek, Pelan* vesair şekillerde yanlış okunmuştur.

5-KUYUCAK KÖYÜ

1517, 1530 ve 1563 Osmanlı sayımlarında köyün ismi geçmez. On altıncı yüzyılın ikinci yarısında kurulan yeni Müslüman köylerdendir (Gökçe 2008). Yerinin tespit edilmesi önemli bir sorundur. On sekizinci yüzyılda mevcuttu. Bu köyden birileri eşkıyalık yaptıkları için İstanbul'a şikayet edildiler.

6-RUM ERLERİ veya RUM EVLERİ KÖYÜ

On altıncı yüzyılın ikinci yarısında kurulmuş olan yeni Müslüman köylerinden biridir. kelime, *Rum-Evleri köyü* olarak da okunmuştur (Gökçe 2008). Ancak, kelimenin *Rum-Erleri köyü* olduğu açıktır. Eski haritalarda ismi geçen, kıyıdan uzakta yer alan *Rum-Haneleri* denilen köy ile eşleştirilir. Bu kelime tarihte ilginç bir seyir izlemiştir: Önce *Rum-Erleri*, sonra 'Er' kelimesi 'Ev'e dönüşmüş ve *Rum-Evleri* haline gelmiştir. *Rum-Evleri* kelimesi de, sanırım milliyetçilik döneminde, on dokuzuncu yüzyılın ortalarında, *Rum-*Haneleri olmuş, nihayet 'Rum' kelimesi de 'İslam' ile değiştirilerek, *İslam-Hane'leri* şeklini almıştır. Muhtemelen, Menteşeoğulları ve Aydınoğulları devirlerinde donanmada Rum gençlerinin asker (*azep*) olarak istihdam edildikleri dikkate alınırsa (Fuat Köprülü, 'Aydınoğulları Tarihine Ait', *İzmir Araştırmaları Dergisi, 5,* İzmir 2017, 2. basım), bunların ilk başta gemilerde çalışan Rum gençleri oldukları, sonradan İslamiyet'i kabul ettikleri gibi çıkarım yapılabilir. Farklı yerleşim yerleri olduğuna dair elimizde delil yoktur.

7-AKÇA ALAN KÖYÜ

On altıncı yüzyılın ikinci yarısında kurulan yeni Müslüman köylerinden biridir. 1517, 1530, 1563 Osmanlı sayımlarında ismi geçmez. *Büyük Akça Alan* ve *Küçük Akça Alan* isimli iki farklı köyün mevcudiyeti 1928 yılında belgelenebilmektedir ve şimdiki Turgutreis beldesiyle eşleştirilir (Akça 2008). Bu köyün nasıl isim aldığına dair hoş bir anekdot *Solakzâde Tarihi*'nde anlatılır (Arzu Baykara, 2013, s.33-34). Akça Alan köylülerinin Kütahya'nın Gediz kasabasına bağlı Akçalan köylüleri ile dil ve antropolojik bağlantısı olduğunu Özgiray ileri sürer.

8-KAFİRCİK KÖYÜ

On altıncı yüzyılın ikinci yarısında kurulan köylerden biridir. 1517 ve 1530 tarihli ilk nüfus sayımlarında köyün ismi geçmez. 1583 sayımında ismi açıkça geçer. Her ne kadar köyün ismi *Kafircik* olarak yazılsa da, 1583 yılında köyde meskun kişilerin tamamının Müslüman oldukları, Gayrimüslim olmadıkları görülür. 1583 yılında on altı kişilik küçük bir köydü. Muhtemelen ismi değiştirilmiştir. *Göktürkbükü* ile lokalize edilebilir.

9-AK-KAYA KÖYÜ

Ak-Yaka köyünün ismi ilk kez 1583 tarihli Osmanlı sayımında geçer. Yirmi-yirmi beş kişinin yaşadığı küçük bir Müslüman köyüdür (Gökçe 2008).1945 yılında Bodrum köyleri arasında gösterilen *Yakaköy* lokalize edilebilir.

10-YAHŞİ KÖYÜ

Bir İslam-Türk köyü olarak, ismi ilk kez 1583 tarihli Osmanlı sayımında geçer. *Müskebi* köyleriyle eşleştirilmesinin doğru olmadığı anlaşılıyor. Çünkü, 1583 tarihli sayımda Müskebi köyleri (*Büskebi-i Kebir ve Büskebi-i Sağir*) ile *Yahşi köyü* farklı köyler olarak ayrıca yazılmışlardır. Sahilde yer alan bu köy muhtemelen on altıncı yüzyılın ikinci yarısında kuruldu. 1583 yılında, 140-150 kişilik bir köy olarak görünüyor (Gökçe 2008). Bugünkü *Yahşi* beldesi olmalıdır.

11-GÖÇER KÖYÜ

Köyün ismi 1517, 1530, 1563 sayımlarında geçmez. Yeni kurulan Müslüman köylerinden biri olduğu anlaşılıyor.(Gökçe 2008). Yerinin tespit edilmesi gerekiyor.

12-TÜRKMEN-ÖNÜ KÖYÜ

Kimi yayınlarda *'Türkmeneğini'* olarak, anlamsız bir şekilde okunmuştur (Gökçe 2008, Alandağlı 2016). Köy, kayıtlarda 1583 yılında orta

çıkıyor. Orta halli, yaklaşık 300 kişilik bir Müslüman köyüdür. Lokalizasyonu sorunludur. Ancak; Belen ile Yaka köyleri arasındaki dağa, Bodrumlu Türklerce bugün *Türkmen Dağı* denildiğine göre bu civarda aranmalıdır. Muhtemelen kuruluşundan kısa süre sonra veya on yedinci yüzyılda terk edildi. Bu kelime, yarımadadaki Türkmen iskanını göstermesi açısından özel bir önem taşır.

13-KIZILCA KUYU KÖYÜ

On altıncı yüzyılın sonlarında ortaya çıkan yeni köylerden biridir (Gökçe 2008) 1583 yılında 23 hanelik bir Müslüman köyüdür. Muhtemelen, kısa süre sonra terk edildi. Lokalize edilmesi gerekir.

14-MÜSKEBİ KÖYLERİ

On altıncı yüzyıl Osmanlı arşiv belgelerinde ismi *Büsgebi, Müsgübi veya Müskebi* şeklinde yazılmış olan iki köy (*büyük-i Kebir ve Büskebi-i Sağir; bazen Büskebi veya Büskebi-i Diğer*) mevcuttur. Prof. Ayda Arel, bu kelimenin, 'gözetleme' anlamındaki *Episkopi* kelimesinden, önce *Büskebi*'ye sonra da *Müskebi*'ye dönüştüğünü kabul eder. Ona göre, *Büskebi-i Sağir* (Küçük Büskebi köyü), bugünkü *Müskebi Yalısı* denilen yerdir (Arel 1989). Bodrum tarihçisi Avram Galanti de *Müskebi* kelimesinin Yunanca olduğunu yazar (Galanti 1945). Yerel bir anlatıma göre, Müskebi köyünü kuranlar, Burdur'a bağlı Kızılhisar'dan gelen Oğuz Türkleridir. Birkaç Yörük ailesi, hayvanlarını otlatmak için buraya gelmişlerdir (Özgiray 2008). Bir başka görüş de, Evliya Çelebi'nin anlatımı esas alınarak yapılmıştır. Bu bölgenin Misket üzümlerinin çok ünlü olduğu, dolayısıyla köyün isminin '*Misket*' kelimesinden geldiği şeklindedir (Özgiray). Gerçekten, bu bölgenin siyah üzümünün (*meviz-i siyah*) ünlü olduğu ve Osmanlı yönetimince vergilendirildiği ekte verdiğimiz belgelerden görülmektedir. 1522 yılından önce burada bir köyün mevcut olduğuna dair henüz ciddi bir araştırma yapılmamıştır. Bir manastır kalıntılarının mevcudiyetinden dolayı, köye, *Episkopi* isminin verildiğine dair tezler vardır (Özgiray 2008). Şimdilik köyde mevcut en eski tarihli maddi kalıntı, 1601 veya 1602 yıllarında yapıldığı tahmin edilen ve Mustafa Paşa Kulesi adı verilmiş olan bir gözetleme kulesidir (Arel 2008). Her iki köyün ismi de 1517 tarihli tahrirde geçer ve yarımadanın en kalabalık ilk iki köyü

arasında yer alırlar. Her köyde, o yıllarda, yaklaşık 500 kişi yaşamaktadır. Yarımadanın '*büyükçe iskan yerlerinden'* biridir. (Gökçe 2008). Nüfus büyüklüğü açısından 1530 ve 1563 yıllarında da her iki köy mevcut durumlarını korumuşlardır.1583 yılında durumları değişmemiştir. On altıncı yüzyılda, sahiller dışında, Anadolu'nun iç kısımlarında yer alan şehir ve köylerin nüfusunda yüzde yüze varan bir nüfus artışa rağmen, Bodrum yarımadasında nüfusun durağanlaşması ve hatta azalması Anadolu'nun nüfus tarihi açısından ilginç bir durumdur ve bu azalmanın nedenleri üzerinde ciddi biçimde durulmamıştır. Ayrıca, bu iki köyün devlet hazinesine ödedikleri vergi tutarında da önemli bir artış olmamıştır (Gökçe 2008). Farklı bir görüşe göre de, Müskebi köyünden dağılan nüfus, Müskebi etrafında yeni isimlerde farklı köylerin kurulmasına neden olmuştur (Alandağlı 2016). Yine, bu iki Müskebi köyünün yerlerinin lokalize edilmesi önemli bir sorundur. *Büskebi-i Kebir köyü*, bugünkü *Ortakent* olarak kabul edilmektedir. O halde, *Büskebi-i Sağir veya diğer Büskebi* olarak belirtilen köy nerede bulunuyordu? Prof. Ayda Arel, bu köyün, yalıda, sahilde olabileceğine dair bir tez ileri sürmüştür. Bu konuda bir başka görüş, yalıda olmayıp, bugünkü Ortakent mahallesinin hemen bir kilometre kuzeyinde yer aldığına dair görüştür (Özgiray). Zira, Ortakent bugün çok geniş bir Osmanlı mezarlığına sahiptir. Çok sayıda Osmanlıca mezartaşı bulunmaktadır. Bu mezar taşlarının büyük kısmı tarafımızdan yayımlanmıştır. Bunlar içinde on altıncı yüzyıla tarihlenen mezar taşı yoktur. Bu Müslüman mezar taşlarından anlaşıldığı kadarıyla, *Büskebi-i Kebir* köyünün özellikle on sekizinci yüzyılda askeri özelliğinden dolayı geliştiği söylenebilir. Özellikle İstanköy ile bu köy arasında yoğun bir irtibat olduğu mezar taşlarına yansımıştır. Bir çok aile ve asker, İstanköy'de yaşayan Müslümanlarla evlenmiş ve hayatlarının bir kısmını İstanköy'de geçirmişlerdir. Önemli bir nokta da, modern yayınlarda, bu köyün isminin genellikle yanlış yazılmasıdır. Buna son örneklerden biri olarak, Müskebi'nin *'Seki köyü'* olarak okunuşu ve yazılışı gösterilebilir (*Osmanlı Arşivinde Bodrum, I,* Derleyen: Erdoğan Kayalar, Bodrum 2012, s.129). Tarihin hiç bir döneminde Bodrum yarımadasında *'Seki'* isimli bir köy mevcut olmamıştır. Netice olarak, her ne kadar *Büsgebi, Büskebi veya Müskebi* kelimesi Türkçe olmasa da (Yunanca *Episkopi*, gözetleme yeri anlamında), 1522 yılından sonra, köyün ilk sakinlerinin Müslüman Türkler oldukları ve askerlikle uğraştıkları rahatlıkla ileri sürülebilir. On dokuzuncu yüzyıla kadar da bu özelliğini koruduğu anlaşılıyor. Çok az sayıdaki Gayrimüslim'in bu köyde yerleşmeleri on

dokuzuncu yüzyılın sonlarında gerçekleşmiştir. Her iki köy de 1928 yılında mevcuttu (Akça 2008).

15-MÜLK KÖYÜ

1517 ve 1563 tarihli Osmanlı sayımlarında köyün ismi geçmez (Gökçe 2008). Sadece 1583 Osmanlı sayımında ismi geçen Müslüman köylerden biridir. Lokalizasyonu sorunludur. Bildiğim kadarıyla, 17. ve 18. yüzyıl vesikalarında köyün ismi geçmez. Muhtemelen köy terkedilmiştir.

16-BURUN KÖY

Bu köy, *Yumru-Burun* köyünden farklıdır.1530 yılında 12 hanelik küçük bir Müslüman köyüdür (Erdoğru 2008). 1517 Osmanlı sayımında ismi geçer. Orta halli köylerden biridir. Devlet hazinesine ödediği verginin tutarı on altıncı yüzyıl sonlarına doğru neredeyse iki katına (6500 akça) çıkmıştır (Gökçe 2008). Lokalizasyonu sorunludur. Sahilde bir yerde olduğu açıktır. Bugünkü Gümüşlük bedesinde Eski Karakaya'nın kuzeyinde bir yerde olduğu leri sürülebilir.

17-KARA-OVA KÖYÜ

Kara-ova, on altıncı yüzyılda, hem bir köyün hem de geçilmezi zor bir belin adıdır. Karma (*Müslüman-Hristiyan*) bir köy olduğu görülüyor. Müslümanların yanısıra, yedi hanelik bir Hristiyan cemaati de burada yaşamıştır. Hristiyanlar, Peçin'deki Menteşeoğlu Ahmet beyin imareti için vergi öderler (Erdoğru 2008). 1517 ve 1530 sayımlarında köyün ismi geçer. Muhtemelen 1563 yılından sonra Karaova Hristiyanları ya İslam'a geçtiler ya da köyü terk ettiler. Zira, kayıtlarda, Peçin'de bulunan Menteşe imareti vakfına bağlı olan cemaatle ilgili veriler kesilmektedir (Gökçe 2008). Kara-Ova, Prof. Wittek'e göre Bodrum'un kuzeydoğu kısımlarına verilen isimdir (Wittek 1986). Şimdi, Bodrum'un *Mumcular* beldesiyle lokalize ediliyor (Erdoğru 2008).

18-ERİMİYE KÖYÜ

1517 yılında elli kişilik küçük bir Müslüman köyüdür. Yarımadanın az nüfuslu köylerinden biridir. 1530, 1563 ve 1583 tarihli Osmanlı sayımlarında köyün ismi geçer. Lokalizasyonu yapılmalıdır. Her ne kadar kelime Türkçe değilse de, köyde oturanların Müslüman oldukları *tahrir* defterlerinden görülür.

19-ETİRİM KÖYÜ

Etirim, Ötirem, Eterim veya Etrim köyü (Bugünkü *Çınarlı Belen* köyü), yarımadadaki mevcut eski köylerden biridir. Bugünkü *Çınarlıbelen* olarak lokalize edilebilir. Kelimenin Türkçe olmadığı açıktır. On altıncı yüzyıl sayımlarının tümünde ismi açıkça geçer. Yarımadanın orta halli Müslüman köylerinden biridir. Bu köyün vergileri, Bodrum ve Peçin kalelerinin masrafları için tahsis edilmiştir (Erdoğru 2008).

20-MAYMUNCUK KÖYÜ

1530 yılında, az nüfuslu, 6 hanelik, Müslüman köylerinden biridir. Bodrum ve Peçin kalelerinin tımarıdır. 1517, 1530, 1563 ve 1583 tarihli Osmanlı sayımlarında ismi geçer. Yarımadanın eski köylerinden biri olduğu anlaşılıyor. Ancak, daha sonraki süreçte terkedilmiştir. Lokalizasyonunun yapılması gerekir (Erdoğru 2008).

21-SANDIMA KÖYLERİ

On altıncı yüzyıl Osmanlı arşiv vesikalarında iki Sandıma köyünden söz edilir. Biri *Sandıma köyü* iken diğeri de *Varilya* adını taşır. Yarımadada aynı ismi taşıyan iki farklı köy örneklerinden biridir. Her ikisi de orta halli, 500-700 kişilik köylerdendi (Gökçe 2008). Biri bugünkü *Yalıkavak* ile lokalize edilmiştir (Grammont 2008, Erdoğru 2008). Sandıma köyünün biri, Piri Reis'in, *Kördül limanı* olarak zikrettiği yerdir (Grammont 2008). Diğeri de ünlü denizci Piri Reis'in *Varliya* olarak yazdığı *Varilya* veya daha sonraları *Faralya* veya *Farilya* (bugünkü: *Gündoğan*) olarak yazılan köydür. Her iki köy de yarımadanın en ucunda sahilde yer alır. On altıncı yüzyılda her iki köy de Peçin ve Bodrum kalelerinin masrafları için tahsis edilmiştir.

22.DEDELER KÖYÜ

Yalıkavak'ın güneyinde yer alan *Dedeler köyü* de eski bir köydür. İsmine, on altıncı yüzyıl sonlarına ait belgelerde nadiren de olsa rastlanır (Gökçe 2008). Avram Galanti, Dedeler köyünde bulunan bir türbe vesilesiyle zikreder (Galanti, s.60).

23-KARGU/ KARGI MEZRAASI

1517, 1563, 1583 Osmanlı sayımlarında, meskun mahal olarak mezraanın ismi geçmez. Yarımadanın kıyılarının daha güvenli hale gelmesiyle, yerleşim için cazip hale gelecektir (Gökçe 2008)

24-BAĞLA MEZRAASI

1517, 1563, 1583 tarihli Osmanlı sayımlarında, meskun mahal olarak ismi geçmez (Gökçe 2008). 1530 yılında bir mezraadır. Düşman istilasına maruz kalan yerlerdendir. Bodrum ve Peçin kalelerinin masrafı için tahsis edilmiştir. Bir yazımda *Bafla* şeklinde yazılmıştır (Erdoğru 2008). Burası, aynı zamanda bir 'bük'ün ismidir (*Bakla bükü*) ve '*Bafla mezraası'* olarak da okunmuştur (Güçlü 2008).

25-ASPAD MEZRAASI

Osmanlı Arşiv belgelerinde *Asbat, Azpat, Usput, Üspüt* gibi faklı şekillerde yazılan bu yer, eski bir kalesi olan ve çok az tarım arazisine sahip olan bir yerdir. *Karabağlar* kadılığında bulunur. Düşman korkusundan dolayı bu tarım arazileri ekilememektedir (Erdoğru 2008).

25-DİĞER YERLEŞİM BİRİMLERİ

On altıncı yüzyıldan zamanımıza kadar Bodrum yarımadasında bazı eski yerleşimler tamamen terkedilmiş, onların yerine yeni yerleşim birimleri teşekkül etmiştir. Bodrum yarımadasında iskan alanı çok az, sınırlı ve zor olduğu için, bu yeni birimlerin bir kısmı da çeşitli nedenlerden dolayı terkedilmiştir. Nitekim, ünlü haritacı Piri Reis, *Sıravolos* kenarlarını *dağlı, taşlı, yabis yerler* olduklarını, *Kızılburun* denilen dağda kaplanların çok olduğunu ve burasının sarp yer olduğunu söyler ve onun zamanında köy olarak zikredilen

yerler sadece *Karabağ* köyleridir (*Karabağlar dedükleri kulleye benzer depenün altında köylerdür* (Grammont 2008). Sürekli bir yerleşim yeri olarak değil, ama gemicilerin uğradığı yerler olarak zikrettiği yer arasında, *Kördül-burnu (Yalıkavak), Kızak adası, Gümüşlük limanı, Kızılburnu, Karabağ, Hacı Adası, Çatal Adası, Keçi Adası, Kumburnu, Üsput kalesini* belirtir ki bu bölgeler için *Sıravolos* ismini kullanır. *Kara Ada, Muslahıdanlık burnu, Torva körfezi (Torba), Ilıca limanı, Çömçe-burnu (Türkbükü, Palamud-bükü), Boğlıca Deresi (Farilya-bükü),Varliya bükü ve Kızılburun'u* zikreder. *Gümüşlük,* on altıncı yüzyılda henüz meskun bir yer değildir. Limanı lodosa karşı olduğu için büyük gemiler burada kolaylıkla demir atabilir. Burası doğal güzel bir limandır.Ayrıca, burada suyu içilebilen bir pınar vardır. Gümüşlük limanı isminin verilmesi, Fatih Sultan Mehmed zamanında burada bulunan gümüş madeni ocağının işletilmesinden dolayı olduğunu söyler (Grammont 2008). Nitekim geç tarihli, on dokuzuncu yüzyıla ait Osmanlı belgelerinde, Gümüşlük limanına yakın olan *Dereköy*'de, gümüş madeninin mevcut olduğuna dair bilgiler vardır. *Gümüşlük,* ayrıca denizin gözetlendiği bir yerdir. *Bitez ve Kemer* köyleri ise muhtemelen on yedinci yüzyılın ortalarında kuruldu.[6] *Çirkan, Çıkran veya Çerkan* olarak okunabilen köy bugünkü *Konacık*'tır ve 1811 yılında mevcuttur. *Küçük Dirmil ve Büyük Dirmil* (Gökçebel) köyleri de on altıncı yüzyıl sonrasında kurulmuştur.[7] *Gürece köyü* de diğerlerine nispeten yeni bir köydür. 1930-1949 yılları arasında; Mumcular bölgesinde, *Çömlekçi*, *Yeniköy, Sazköyü, Çiftlik* (Demir Çiftliği), *Kızılağaç* isimli köylerde Milli Eğitim Bakanlığı'nın köy okulu yaptırdığını öğreniyoruz. *Akyarlar* ise bu dönemde yeni bir köy olarak karşımıza çıkar (Çapa 2008a). *Tepecik, Güvercinlik ve Kumköy* de diğerlerine göre kuruluşları açısından yeni köylerdir. 1940'larda Bodrum, 28 adet köye sahipti: *Çıkran, Bitez, Kızılağaç, Çiftlik, Müskebi, Yahşi, Gürece, İslamevleri, Dere, Peksimet, Karakaya, Akça Alan, Karabağ, Geriş*[8] *, Yalıkavak (Sandıma), Dirmil, Farilya, Türkbükü (Rumbükü), Göl, Girelbelen, Yaka, Mumcular, Pınarbelen, Yeniköy (Ceditköy), Çömlekçi, Saz (Kargı), Kumköy, Mazı, Aspat, Kefaluka, Kemer, Etrim, Kadıkalesi, Gümüşlük, Sıtraç, Üçpınar, Tepecik ve Çiftlik köyleri* (G. Güneş-M. Güneş 2008). Bu köyler dışında yirminci yüzyılın başlarında kurulmuş ancak çeşitli nedenlerden dolayı ya dağılmış ya da çevre köyle birleştirilmiş köyler

---

[6] *Sanırma* olarak yazdığım (Erdoğru 2008), *Sandıma* olarak tashih edilmelidir. Bu isimde yarımadada bir köy yoktur.

[7] Dirmil köyünün eski bir fotoğrafı Z. Eroğlu'nun *Muğla Tarihi* kitabında vardır (s. 218).

[8] Bazı yayınlarda yanlış olarak *Kiriş köyü* şeklinde yazılmıştır.

vardır. Bahar aşireti tarafından kurulan *Ağaçlıyük, Aladamlar, Balcılar, Bekçiler, Demirciler, Dibekdere, Hasanlar, Korucuk, Köşk ve Tuzabad* köyleri bunlar arasındadır (Arzu Baykara 2013).Galanti, Müskebi, Dirmil, Aspat ve Bitez kelimelerinin Yunanca olduğunu söyler. Yeni yayınında kimi köy isimleri yanlış okunmuş ve yazılmıştır. Yanlış okunanlar: *Görece, Façnun, Petenler, Deremiski, Yümni, Gökçe Palan, Sandırma, Geral, Palan, Makı ve Artmukçuk* (Galanti, s. 80). Bodrum'un bu isimlerde köyleri bulunmamaktadır.

BİBLİYOGRAFYA

I.Arşiv Belgeleri

I.1. Başbakanlık Osmanlı Arşivi (İstanbul)
TT 61, TT 337, TT 66, TD 360, TD 573

I.2.Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Arşivi (Ankara)
No: 110

II.Matbu Eserler

166 Numaralı Muhasebe-i Vilayet-i Anadolu Defteri (937/ 1530), Ankara 1995

1315 Tarihli Aydın Vilayeti Salnamesi, İstanbul 1315.

Ahmet Özgiray (2008), 'Müskebi', *Osmanlılardan Günümüze Her Yönüyle Uluslararası Bodrum Sempozyumu (24-26 Ekim 2007), Bildiriler, Ed. A. Özgiray, M. Akif Erdoğru*, Bodrum 2008, s. 631-650).

Arzu Baykara (2013), *Bodrum 19. Yüzyıl,* Ankara 2013.

Avram Galanti (1945), *Bodrum Tarihi,* İstanbul 1945, yeniden basımı: Avram Galanti Bodrumlu, *Bodrum Tarihi,* haz.: A. İnan, R. Özgürel, Ocak 1996, Bosav yayınları

Ayda Arel (1989), 'Bodrum Yarımadasının Ortakent (Eski Müsgebi) Köyünde Bulunan Mustafa Paşa Kulesi Hakkında', *VI. Araştırma Sonuçları Toplantısı, 23-27 Mayıs 1988,* Ankara 1989, s. 37.

Bayram Akça (2008), 'Cumhuriyetin İlk Yıllarında Bodrum'un Sosyo-Ekonomik Yapısı', *Osmanlılardan Günümüze Her Yönüyle Uluslararası Bodrum Sempozyumu (24-26 Ekim 2007), Bildiriler, Ed. A. Özgiray, M. Akif Erdoğru*, Bodrum 2008, s. 23-46.

Bayram Akça (2011), '20. yy. Başında Bodrum Kazası', *2. Uluslararası Her Yönüyle Bodrum Sempozyumu, Sempozyum Bildirileri, 9-12 Mayıs 2011*, Bodrum 2011, s. 18-26

Ekrem Uykucu (1983), *Muğla tarihi*, İstanbul 1983.

Emine Tok (2011), 'Strobilos'ta Bizans Dönemi Kiliseleri', *2. Uluslararası Her Yönüyle Bodrum Sempozyumu, Sempozyum Bildirileri, 9-12 Mayıs 2011, Ed. M. Akif Erdoğru, Ahmet Özgiray,* Bodrum 2011, s. 544-550.

Erdoğan, Kayalar (2012), *Osmanlı Arşivinde Bodrum, I*, Derleyen: Erdoğan Kayalar, Bodrum 2012.

Fadimana Fıdan (2015), 'Sâlnâmelere Göre Bodrum Kazası', *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,*15, Bahar 2015, s. 211-231

Günver Güneş, Müslime Güneş (2008), 'II. Dünya savaşı Yıllarında Bodrum', *Osmanlılardan Günümüze Her Yönüyle Uluslararası Bodrum Sempozyumu (24-26 Ekim 2007), Bildiriler, Ed. A. Özgiray, M. Akif Erdoğru*, Bodrum 2008, s. 459-482

Jean Louis Bacque-Grammont (2008), '*Piri Reis'in Kitab-ı Bahriye'*sinde Bodrum Yarımadası', *Osmanlılardan Günümüze Her Yönüyle Uluslararası Bodrum sempozyumu (24-26 Ekim 2007), Bildiriler, Ed. A. Özgiray, M. Akif Erdoğru,* Bodrum 2008, s. 321-376.

Jean Louis Bacquie Grammont (2008a), 'Saint-Jean Şövalyeleri Tarihlerinde Bodrum hakkında Birkaç Not', *Osmanlılardan Günümüze Her Yönüyle Uluslararası Bodrum Sempozyumu (24-26 ekim 2007), Bildiriler, Ed. A. Özgiray, M. Akif Erdoğru*, Bodrum 2008, s. 307-319.

M. Akif Erdoğru (2008), 'Türkler Döneminde Bodrum Yarımadasının Tarihi Topografyası', *Osmanlılardan Günümüze Her Yönüyle Uluslararası Bodrum Sempozyumu (24-26 Ekim 2007), Bildiriler, Ed. A. Özgiray, M. Akif Erdoğru*, Bodrum 2008, s. 231-237.

Mesut Çapa (2008a), 'Cumhuriyet Döneminde 1950'den Önce Bodrum', *Osmanlılardan Günümüze Her Yönüyle Uluslararası Bodrum sempozyumu (24-26 Ekim 2007), Bildiriler, Ed. A. Özgiray, M. Akif Erdoğru*, Bodrum 2008, s. 115-140.

Mesut Çapa (2011), 'Yirminci Yüzyılın Başlarında Bodrum', *2. Uluslararası Her Yönüyle Bodrum Sempozyumu, Sempozyum Bildirileri, 9-12 Mayıs 2011*, Bodrum 2011, s. 157-170

Muhammet Güçlü (2008), 'Seyahatnamelere Göre XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Bodrum ve Çevresi', *Osmanlılardan Günümüze Her Yönüyle Uluslararası Bodrum Sempozyumu (24-26 Ekim 2007), Bildiriler, Ed. A. Özgiray, M. Akif Erdoğru*, Bodrum 2008, s. 377-396).

Murat Alandağlı (2016), 'Yörükan-ı Menteşe Defteri'ne Göre Sıravolos Kazası ve İktisadı Hayatı', *Ege Üniversitesi İzmir Araştırmaları Dergisi, 3,* İzmir 2016, s. 51-71

Nejdet Bilgi (2008), 'Temettuat Defterlerine Göre XIX. Yüzyıl Ortalarında Bodrum', *Osmanlılardan Günümüze Her Yönüyle Uluslararası Bodrum Sempozyumu (24-26 Ekim 2007), Bildiriler, Ed. A. Özgiray, M. Akif Erdoğru*, Bodrum 2008, s. 97-114.

Paul Wittek (1986), *Menteşe Beyliği, 13-15 inci asırda Garbi Küçük Asya Tarihine Ait Tetkik*, çev. O. Şaik Gökyay, Ankara 1986, 2. baskı

Refet Yinanç (2008), 'XVI. Yüzyılda Menteşe sancağına Bağlı Bodrum, Köyceğiz ve Fethiye', *Osmanlılardan Günümüze Her Yönüyle Uluslararası Bodrum Sempozyumu (24-26 Ekim 2007), Bildiriler, Ed. A. Özgiray, M. Akif Erdoğru*, Bodrum 2008, s. 819-828).

Şakir Çakmak (2011), 'Strobilos'dan Sıravolos'a: Menteşe Beyliği ve Osmanlı Dönemlerinde Strobilos', *2. Uluslararası Her Yönüyle Bodrum Sempozyumu, Sempozyum Bildirileri, 9-12 Mayıs 2011*, Bodrum 2011, s. 153-156

Tuncer Baykara (1992), 'Bodrum' maddesi, *DİA,* İstanbul 1992, s. 245-249

Turan Gökçe (2008), 'Müstakil Bir İdari Birim olarak Bodrum İlçesinin Öncüsü: XVI. Yüzyılda Sıravolos Kazası', *Osmanlılardan Günümüze Her Yönüyle Uluslararası Bodrum Sempozyumu (24-26 Ekim 2007), Bildiriler, Ed. A. Özgiray, M. Akif Erdoğru*, Bodrum 2008, s. 239-276.

Vehbi Günay (2011), 'XIX. Yüzyılın Son Çeyreğinde Bodrum (Osmanlı Vilayet Yıllıklarına Göre*), 2. Uluslararası Her Yönüyle Bodrum Sempozyumu, Sempozyum Bildirileri, 9-12 Mayıs 2011,* Bodrum 2011, s. 333-349

Zekai Eroğlu, *Muğla Tarihi,* Muğla 2011, 2.baskı.

EKLER

1: 1530 Yılında Isravolos Kadılığında Köyler (*166 Numaralı Muhasebe-i Vilayet-i Anadolu Defteri (937/ 1530),* Ankara 1995, s. 561-563)

KAZA-I ISRAVOLOS, cihet-i kaza 10

1-Hass-ı Padişah-i âlem-penâh

Karye-i Peksimed sabıkâ madene zamm olunmuş imiş sonra maden muattal olup elan haslık üzere tasarruf olunur

Hane 72, kara 48, imam 1, hatip 1, muhassıl 3, hasıl 8105

2-Tımarhâ-i zuemâ ve merdan

Karye-i Büskebi hane 87, kara 54, mücerred 15, imam 1, muhassıl 3, hasıl 14190

Karye-i Büskebi-i diğer hane 86, kara 43, mücerred 7, muhassıl 1, hasıl 13753

Karye-i Karabağ hane 54, kara 29, mücerred 11, hasıl 7170

Karye-i Kara-Ova hane 87, kara 33, mücerred 15, hasıl 14441

Karye-i Burun hane 12, kara 7, mücerred 6, hasıl 3906

Karye-i Erimiye hane 9, kara 2, mücerred 2, hasıl 876

Yekun-ı
Kurâ 6, hane 335, kara 168, mücerred 56, imam 1, muhassıl 4, asiyab 17 bab, hasıl 54336

Tımarhâ-i müstahfızân-i kala-i Beçin ve Bodrum

Karye-i Ötirem hane 30, kara 4, mücerred 9, hasıl 3814

Karye-i Karabağ nam-ı diğer, hasıl 1276

Karye-i Sandıma nam-ı diğer Varilya hane 45, kara 22, mücerred 11, muhassıl 1, hasıl 7000

Karye-i Karabağ hane 49, kara 38, mücerred 4, imam 1, hatip 1 hasıl 5920

Karye-i Sandıma, hane 27, kara 10, mücerred 3 hasıl 5200

Karye-i Maymuncuk, hane 6, kara 7, hasıl 1343

Mahsul-i çiftlik maa **mezraa-i Kargu ve Bağla** zikr olan mezraalar sabıkâ kafir vehminden ekilmez imiş şimdi ekilür olmuş fi sene 1500

Yekun-i
Kurâ 6, çiftlik 1, hane 157, kara 81, mücererd 27, imam 1, hatip 1, hasıl 26053

Yekun-ı **kaza-i Isravolos,**
cihet-i kaza fi yevm 10
Kurâ 13, çiftlik 1, asiyab 30 bab, neferen 956
Hane-i avarız 944 hane, 564, kura 297, mücerred 83
Hanehâ-i gayrı ez avarız 12
Imam 3, hatip 2, muhassıl 7 hasıl 88494
Minhâ

Hass-ı padişah-ı âlem-penâh,
kurâ 1, hasıl 8105

Tımarhâ-i zuemâ ve merdan,
kurâ 6, asiyab 17 bab

Tımarhâ-i müstahfızân-i kala-i Peçin ve Bodrum,
kurâ 6, çiftlik 1, asiyab 13 bab, hasıl 26053

2: 1530 Yılında Bodrum ve Peçin Kaleleri İçin Tahsis Edilen Köyler ve Bodrum Kalesinde Depolanan Mühimmatın Listesi (*166 Numaralı Muhasebe-i Vilayeti Anadolu Defteri (937/ 1530),* Ankara 1995, s. 492).

Müstahfızân-i kala-i Peçin ve Bodrum
Dizdar 2,
kethüda 2,
müstahfızân 48,
topçuyân 4,
Tımarha-i mezkurîn
Karye-i Karaca Ayıd, hane 4, kara 3, mücerred 2, hasıl 1600
Karye-i Marmadari, hane 64, kara 25, mücerred 8, hasıl 11200
Karye-i Acı Su hane 4 hasıl 2800
Karye-i Çınar, hane 13, kara 3, hasıl 4200
Karye-i Ağcalu Öyük, hane 5, hasıl 5304
Karye-i Karaca Ayıd nam-ı diğer,
hane 14, kara 6, mücererd 4, hasıl 1996
Karye-i Todurga,
Hane 9, kara 2, mücerred 1, muhassıl 1, hasıl 3709
Karye-i Acı Su-i diğer, hasıl 1891
Karye-i Çınarluca, hasıl 510
Yekun-ı
Kurâ 9,
hane 113,
kara 39,
mücerred 15,
asiyab 27,
muhassıl 1,
hasıl 33100

Cemaat-i Kal'a-i Bodrum ulufe mutasarrıflardır
Topçuyân 4 nefer fi yevm 24
Haddad 1 nefer fi yevm 3
Neccâr 1 nefer fi yevm 3
Meremmetçi 1 nefer fi yevm 3
Mehzenî 1 nefer fi yevm 3

Yarağ
Bataloş-ı bernuç 13 kıta
Raloş-ı ahen 8 kıta
Tuz 3. varil 3, fıçı 2
Darbzen-i mahi 5 kıta
Darbzen-i sürb 200 kıta
Fındık-ı darbzen-i sürb 100 aded
Tüfenk-i tuci fındık 15 kabza,
temür yaylı hadde 15 fındık
tahta-i cebe 75 fındık
enselik 16 kıta
kolçak 17 kıta
toğulğa 64 kıta
gönder 187 kıta
harbe 60 kıta
siper 45 kabza
Nüh, varili yarım
Güherçile bir varili yarım
Siper-i köhne 4 sandık
Duş-ı cadde-i iskele
Lülüfana 11 kıta
… 11 kıta
varta 10 kıta
kazma 14 kabza
kürek 11 kıta
balta 3 kabza
çelik 13 vakiyye
guhen-i köhne ber vech-i tahmin 10 kantar
Cebe-i fanlam 11 kıta
Mismar, 1 varil
Suyuf-ı ahen 19 kıta
Paseng-i soska-i pratil 19 aded
Kükürd-i uluvv 1 fuçı, 1 varil, 2 nısfı fuçı,
Kömür 1 fuçı
Fuçı 20 kıta,
Gön 10 kıta,
Kazgan 3 kıta, 1 kebir, 2 sağir

Resen-i köhne 3 kıta
Zırh 14…
Sürb 23 kıta
Tahta-i sürb 17
Butrak-ı ahen 1,5 varil
Çan 7…
Kovan-ı büzürg 1 kıta

3: 1583 Yılında Isravolos Kadılığında Bulunan Köyler ve Vergi Ödeyen Kişilerin İsimleri (Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Arşivi, Ankara, *Yörükan-ı Menteşe Defteri*, no. 110, yaprak: 233b-241a)

KAZA-İ ISRAVOLOS DER LİVA-İ MENTEŞE

KARYE-İ PEKSİMED HASS-I HÜMAYUN TABİ'-İ ISRAVOLOS

Yahşi veled-i Ahmed nim,
Seydi mutak-ı Yahşi k,
Hubyar veled-i Hamza k
İbrahim veled-i o kara,
Yusuf birader-i o kara,
Ali veled-i Ramazan kara,
Yusuf veled-i Ali k,
Mustafa veled-i o k,
Ali birader-i o k,
Sefer birader-i o kara,
Osman veled-i Ali k,
Nasuh birader-i o k,
Murad veled-i Yusuf k,
Ali veled-i o k,
Cafer birader-i o kara,
Sefer birader-i o kara,
Yusuf veled-i Mehmed nim,
Yusuf veled-i Ali kara,
Yunus veled-i Bustan kara,
Ali birader-i o kara,
Yusuf birader-i o kara,
Yusuf veled-i Hüseyin k,
Mehmed veled-i o kara,
Ali birader-i o kara,
Hamza veled-i İlyas kara,
Hüseyin veled-i Yusuf k,
Hızır veled-i Hüseyin kara,
Bustan veled-i Nasuh kara,
Mahmud veled-i o kara,
Yusuf veled-i o kara,
Nasuh veled-i o kara,
Kurdca veled-i İlyas k,
Ali veled-i o kara,
Ramazan birader-i o kara,
Hızır veled-i Abdullah k,
Ali veled-i o k,
Ramazan birader-i o kara,
Mustafa birader-i o kara,
Hacı İlyas birader-i diğer kara,
İsa Balı veled-i Veli nim,

Hızır veled-i Mustafa kara,
Ramazan veled-i Musa kara,
Mehmed birader-i o kara,
Ali birader-i o kara,
Mustafa veled-i Ahmed k,
Hacı veled-i Veli k,
Mehmed birader-i o k,
Lütfi veled-i Derviş Ali nim,
Ali veled-i o kara,
Mustafa veled-i Ali kara,
Hamza veled-i Ali kara,
Nebi veled-i Veli k,
Nebi veled-i Ali nim,
Durmuş veled-i o kara,
İskender birader-i o kara,
Cafer veled-i Mehmed nim,
Hasan veled-i o kara,
Ali birader-i o kara,
Durmuş veled-i Yusuf nim,
Yusuf veled-i o kara,
Yunus veled-i Ramazan k,
Şaban veled-i o kara,
Recep veled-i Ramazan k,
Mehmed birader-i o nim,
İlyas veled-i Recep nim,
Ali veled-i Yusuf kara,
Musa veled-i Hızır k,
Mehmed veled-i Yusuf k,
Bayram veled-i Mehmed kara,
İsmail veled-i Süleyman kara,
Durmuş veled-i Hızır k,
Yusuf veled-i Seydi kara,
Hızır veled-i Hamza k,
Şaban birader-i o kara,
Veli veled-i Yusuf k,
İlyas veled-i o kara,
Yusuf birader-i o kara,
Ahmed birader-i diğer kara,
Alemşah veled-i Hamza nim,
Recep veled-i Veli k,
Cafer veled-i o kara,
Ali birader-i o kara,
Veli birader-i o kara,
Mustafa veled-i Hamza k,
Mustafa veled-i Ahmed k,
Mehmed birader-i o kara,
Ömer birader-i o kara,
Turan veled-i Yusuf nim,
Ramazan veled-i Yusuf nim,
Mehmed veled-i Hamza k,
Mustafa birader-i o kara,
Ramazan birader-i o nim,
Veli veled-i Ali nim,
Yunus veled-i o k,
Hüseyin veled-i Ramazan nim,
Recep veled-i o kara,
İbrahim birader-i o kara,
Hızır birader-i o kara,
Mustafa veled-i Hamza k,
Ramazan veled-i o kara,
Alemşah veled-i Ali nim,
Halil veled-i Ali nim,
Ali veled-i o kara,
Mehmed veled-i Halil k,
Mustafa veled-i Kumral k,
Ramazan veled-i Hızır k,
Hüseyin veled-i Hasan k,
Veli veled-i o k,
Hacı Ali birader-i o k,
Ahmed veled-i Hasan kara,
Abdüssamed veled-i İlyas nim,
Yunus veled-i o kara,
Ramazan birader-i o kara,
Hasan veled-i Nurullah kara,

Habib birader-i o kara,
Cafer birader-i o kara,
Abdülgani birader-i o nim,
Yahşi veled-i Durmuş kara,
Ahmed birader-i o kara,
Ramazan veled-i Abdurrahman k,
Mustafa veled-i Ramazan nim,
Mustafa veled-i Ali kara,
Musa birader-i o kara,
Yusuf birader-i o kara,
Mehmed veled-i Ramazan **merd-i kala,**
Ahmed veled-i Cafer k,
Ali veled-i o k,
Mehmed birader-i o kara,
Abdi birader-i o kara,
Mehmed veled-i Cafer k,
Hasan veled-i o kara,
Ece veled-i Cafer k,
Hasan mutak-ı Ece k,
Nebi veled-i Ahmed k,
Mehmed veled-i Süleyman kara,
Veli veled-i Mustafa k,
Yusuf birader-i o kara,
Ahmed veled-i Veli k,
Mustafa veled-i Süleyman k,
Hamza veled-i Cafer **el-hatip ba-berat-ı hümayun,**
Hasan birader-i o kara,
Hüseyin birader-i o kara,
Mübarek mutak-ı Yusuf k,
Mehmed veled-i Hüseyin k,
Recep veled-i Mahmud k,
Mahmud veled-i o kara,
Ali veled-i Ramazan nim,
Mustafa birader-i o k,

Üç buçuk çiftlik yer hariçden ekilür
hane
nim 21
bennak 52
kara 74
Hasıl 20600

resm-i çift ve bennak ve kara 1068
hınta 2 müdd 6 keyl kıymet 6026
şair 3 müdd 6 keyl kıymet 6633
dıhn 11 keyl kıymet 1105
mercimek 3 keyl kıymet 398
bakla 1 keyl kıymet 131
burçak 1 keyl kıymet 100
nohud 1 keyl kıymet 100
alef 6,5 keyl kıymet 443
öşr-i sisam 60
öşr-i bağ 300

öşr-i bostan 60
öşr-i penbe 50
öşr-i keten 160
öşr-i incir 1500
öşr-i piyaz 30
resm-i ganem 300
resm-i küvvare 200
resm-i zemin haric 714
tapu-yı zemin 239
asiyab 8 bab resm 192
asiyab 12 bab resm 102
asiyab-ı cedid 5 bab resm 125
deştbani 30
badıheva ve cürm-i cinayet ve resm-i arusiyye ve müjde-i abd-ı abık ve yava 539
mahsul-i aşar-ı kaza-i Isravolos fi sene 200, hass-ı hümayun

KARYE-İ KARA-BAĞ TABİ-İ ISRAVALOS

Ali veled-i Evrenos nim,
Veli veled-i o kara,
Şaban birader-i o kara,
İbrahim veled-i o kara,
Eymir birader-i diğer kara,
Ramazan birader-i o kara,
Osman birader-i o kara,
Recep veled-i Ali k,
Mehmed veled-i o kara,
Hamza veled-i Evrenos nim,
Mehmed veled-i o kara,
Habib birader-i o kara,
Yunus veled-i Evrenos k,
Durmuş veled-i o kara,
Mustafa veled-i Evrenos k,
Ahmed veled-i Evrenos k,
Recep veled-i o kara,
Süleyman veled-i Mustafa nim,
Şaban veled-i o kara,
Maden veled-i Mustafa k,
Mustafa veled-i o kara,
Hızır birader-i o kara,
Hızır veled-i Mustafa k,
Mustafa veled-i o k,
Hacı veled-i Musa kara,
İbrahim veled-i Ramazan k,

DER KARYE-İ BELEN

Hacı Aydın veled-i Yusuf k,
Turan veled-i o kara,
İsmail veled-i Derviş k,
Hızır veled-i o kara,
Ahmed veled-i Hamza k,
Ramazan veled-i o kara,
Mustafa veled-i Mehmed k,
Mehmed veled-i o kara,

Süleyman veled-i Ahmed k,
Mehmed veled-i Berati nim,
Mustafa birader-i o kara,
Ali birader-i o kara,
Bayram birader-i o kara,
Turgud veled-i Ali k,
Yusuf veled-i o kara,
Mustafa veled-i Ali k,
Mehmed veled-i o kara,
Ahmed veled-i Ali kara,
İlyas birader-i o kara,
Nebi birader-i o nim,
Şaban veled-i Mustafa k,
Ahmed veled-i o kara,
Mehmed birader-i o k,
Ali veled-i İlyas nim,
Mehmed veled-i o kara,

DER KARYE-i HÜRREM

Musa veled-i Abdurrahman k,
Seydi Ali veled-i Yusuf k,
Mısır veled-i Abdullah k,
Şaban veled-i o kara,
Ramazan birader-i o kara,
İbrahim veled-i Hamza nim,
Ömer veled-i Veli k,
Derviş veled-i o kara,
Mustafa veled-i o kara,
Habib birader-i o kara,
İvaz veled-i Osman k,
Ahmed veled-i Mehmed k,
Mahmud birader-i o kara,
Abdülcelal veled-i Veli k,
Veli veled-i o k,
Mustafa birader-i o k,
İbrahim birader-i o kara,
Süleyman veled-i Mustafa nim,
Ali veled-i o k,
Mehmed veled-i o kara,
Kurd Balı veled-i seydi Gazi k,
Hüsrev veled-i o kara,
Begne birader-i o kara,

DER KARYE-İ KUYUCAK

İlyas veled-i Mustafa kara,
Cafer birader-i o kara,
Hacı birader-i o nim,
Mustafa veled-i Nazar nim,

AN KARYE-İ RUM ERLERİ

Ali veled-i Pirce nim,
Ramazan veled-i Osman kara,
Süleyman birader-i o kara,
Oruç birader-i o nim,

DER KARYE-İ AKÇA ALAN

Mehmed veled-i İskender k,
Selim birader-i o nim,
Seydi veled-i Abdullah kara,
Ali veled-i Deniz k,
Veli birader-i o k,
Mehmed veled-i Seydi k,
Mustafa veled-i o kara,
Abdurrahman birader-i o kara,
Süleyman veled-i İlyas k,
Hasan veled-i o kara,
Mehmed birader-i o kara,
Halil veled-i İlyas k,
Ali veled-i o kara,
Veli birader-i o kara,
İlyas veled-i Seydi k,
Salavat veled-i İsmail k,
Mustafa veled-i o kara,
Ahmed veled-i İsmail k,
Hamza veled-i Ali k,
Hızır veled-i o k,
Mahmud veled-i Hasan k,
Sefer veled-i Ramazan k,
Hasan birader-i o kara,
Kadri birader-i o kara,
Hamza veled-i Ali k,
İsa veled-i o k,
Hacı veled-i o k,
Mehmed veled-i Süleyman k,
Recep veled-i o kara,
Süleyman birader-i o kara,

iki çiftlik yer hariçden ekilür
hane
nim 13
bennak 46
kara 53
Hasıl 15000

resm-i çift ve bennak ve kara 1091
hınta 1 müdd 9 keyl kıymet 3849
şair 2 müdd kıymet 4000
dıhn 5 keyl kıymet 505
bakla 3 keyl kıymet 303
burçak 2 keyl kıymet 202
mercimek ve mürdümek 150
nohud 100
öşr-i sisam 130
öşr-i pekmez 100 kıyye fi 1,5 kıymet 150
öşr-i emrud 15
öşr-i bostan 300
öşr-i bağ 500
öşr-i incir 1500

öşr-i bağçe 100
öşr-i piyaz 110
öşr-i penbe 250
öşr-i keten 50,
resm-i ağnam 800
resm-i küvvare 20,
resm-i zemin 226,
tapu-yı zemin 100
asiyab 10 bab resm 240
asiyab-ı sel 2 bab resm 60
asiyab-ı bad cedid 2 bab resm 50
deştbani 24
badıheva ve cürm ü cinayet ve resm-i arusiyye ve müjde-i abd-ı abik 80

KARYE-İ BÜSKEBİ-İ DİĞER TABİ-İ ISRAVOLOS

Durmuş veled-i Mehmed k,
Ramazan veled-i Hamza k,
Elvan veled-i Hacı Aydın k,
Kurdca veled-i o kara,
Hanifi veled-i Bahri k,
Mahmud veled-i o kara,
Bustan veled-i Bahri k,
İlyas veled-i o k,
Ömer veled-i Hacı k,
Bekir veled-i o kara,
Mehmed veled-i Yusuf k,
Hüseyin veled-i o kara,
Hasan birader-i o kara,
Recep veled-i Mehmed k,
İlyas birader-i o kara,
Bektemür veled-i Ali k,
Yusuf veled-i o kara,
Piri veled-i Ali k,
Abdülgani birader-i o Ç,
Muharrem birader-i o k,
Hüseyin veled-i o kara,
Abdurrahman birader-i o kara,
Mehmed birader-i diğer k,
Hacı Ahmed veled-i Balı nim,
Recep veled-i o k,
Ali birader-i o kara,
Hacı İlyas veled-i Süleyman k,
İsmail veled-i İbrahim k,
Ramazan veled-i o kara,
Cafer veled-i Bustan k,
Yusuf birader-i o k,
Ali veled-i İbrahim k,
recep veled-i o kara,
Ruşen birader-i o kara,
Hamza veled-i İbrahim k,
Nasuh veled-i o k,
İbrahim birader-i o kara,
Halil birader-i o kara,
Hasan birader-i o kara,
Hüseyin birader-i diğer kara,
Durmuş veled-i Halil kara,
Sefer birader-i o nim,

Hamza veled-i Ali k,
Hüseyin birader-i o kara,
Halil veled-i İlyas ç,
İlyas veled-i o kara,
Ali veled-i Musa ç,
Mehmed veled-i o kara,
Musa birader-i o kara,
Mehmed birader-i o kara,
Hüseyin birader-i o kara,
Hacı Mehmed veled-i İsmail k,
Recep veled-i o k,
Hüseyin veled,i Hızır k,
Mehmed veled-i o kara,
Recep veled-i Nebi k,
Mehmed veled-i sefer k,
Balı veled-iş Mustafa k,
Muslu veled-i o kara,
İbrahim birader-i o kara,
Hızır Hoca veled-i bahri k,
Ahmed veled-i o kara,
Mehmed veled-i o kara,
Süleyman veled-i Hızırca k,
Yusuf veled-i Abdullah k,
Mercan veled-i Abdullah k,
Mehmed veled-i o kara,
Mehmed veled-i Mustafa k,
Ali birader-i o kara,
İbrahim birader-i diğer kara,
Durmuş veled-i Ahmed kara,

DER KARYE-İ KAFİRCİK

Ali veled-i Ahmed k,
Hüseyin veled-i o kara,
Mustafa veled-i o k,
Mehmed veled-i o kara,
Yusuf veled-i Ahmed k,
Salavat veled-i Seydi nim,
Mehmed veled-i o kara,
Ahmed birader-i o k,
Ramazan veled-i Seydi nim,
Süleyman veled-i o kara,
Hızır birader-i o kara,
Şaban veled-i Hacı Aydın k,
Mustafa birader-i o kara,
Ahmed birader-i diğer kara,
Mehmed birader-i diğer kara,
Mustafa veled-i Hasan k,

DER KARYE-İ AK-KAYA

Şaban veled-i Seydi nim,
Seydi veled-i o k,
Mehmed birader-i o kara,
Ali birader-i o kara,
Mustafa veled-i Seydi kara,
Sefer veled-i Yusuf k,
Mustafa veled-i o kara,
Şaban birader-i o kara,
Muharrem birader-i o kara,
Veli Reis veled-i Halil k,
Süleyman birader-i o **merd-i kala,**
Mehmed birader-i o k,
Hanifi birader-i o kara,
Umran veled-i Mustafa k,
Hasan veled-i o kara,
Durmuş veled-i Mustafa nim,

Ali veled-i İlyas nim,
Hasan veled-i o kara,
Veli birader-i o kara,
Süleyman birader-i o kara,
Nebi birader-i diğer kara,
Hüseyin birader-i mezbur kara,
Mehmed birader-i İşan k,
Ramazan veled-i Derviş nim,
Ahmed veled-i o kara,
Mahmud birader-i o kara,
Ali veled-i Hızır k,
Hacı veled-i Hüseyin k,
Nasuh veled-i İlyas k,
Yunus veled-i Salavat kara,
Ahmed veled-i Salavat gaib,
Mahmud birader-i o nim,
Mehmed veled-i Süleyman nim
der İstanköy,
Mustafa veled-i Hacı Aydın nim,
Ramazan veled-i Mustafa k,
Hasan veled-i o kara,
Durmuş veled-i Mustafa k,
Tur Balı birader-i o kara,
Yusuf veled-i Mustafa k,
Mustafa veled-i o kara,
Mehmed birader-i o kara,
Ramazan veled-i Mustafa k,
Hızır veled-i veli k,
Mehmed veled-i o kara,
Ramazan veled-i Veli k,
Sefer birader-i o nim,
Yahşi birader-i o k,
Şaban veled-i Ali **merd-i kala,**
Recep birader-i o k,
Mehmed veled-i Hasan kara,
Mustafa birader-i o kara,
Mehmed veled-i Osman kara,
Mustafa birader-i o kara,
Mehmed veled-i Hacı nim,
Ramazan veled-i Hüseyin k,
Bayram veled-i Hüseyin kara,
Ali birader-i o nim,

DER KARYE-İ YAHŞİ

Hacı Mustafa veled-i Ali k,
Hamza veled-i o kara,
Mahmud birader-i o kara,
Mahmud veled-i Yusuf k,
Mustafa veled-i o kara,
Durmuş veled-i Bahri k,
Ali veled-i İsa nim,
Mehmed veled-i Hamza k,
Oruç-han veled-i Yahşi k,
Nasuh veled-i Mustafa k,
Mehmed veled-i o kara,
Mustafa birader-i o kara,
Mustafa veled-i Hızır k,
Mahmud veled-i o kara,
Hasan birader-i o kara,

DER KARYE-İ GÖÇER

Veli veled-i Ali k,
Nebi birader-i o k,
İlyas veled-i o kara,
İsa birader-i o kara,

Musa birader-i diğer kara,
Dursun veled-i Ali k,
Ramazan veled-i Mustafa k,
Hüseyin veled-i Mustafa k,
Süleyman veled-i Mehmed nim,
Mustafa birader-i o kara,
Yusuf veled-i durmuş k,
Mustafa veled-i o kara,
Nasuh veled-i Durmuş k,
Hacı İlyas veled-i Musa k,
Mustafa veled-i o kara,
Veli veled-i Musa k,
Ramazan veled-i Hasan k,
Mehmed veled-i o kara,
Şaban veled-i Hasan k,
Veli veled-i o kara,
Ramazan veled-i Hasan k,
Muharrem veled-i o kara,
Mustafa birader-i o kara,
Osman birader-i mezbur kara,
Yusuf veled-i Mustafa nim,
Mustafa veled-i o kara,
Mahmud birader-i o kara,
İbrahim birader-i o kara,
Hasan veled-i Mustafa gaib,
Hasan veled-i Seydi k,
Ali veled-i Mehmed k,
Hasan birader-i o kara,
Mehmed veled-i İsmail nim,
Ali veled-i Ahmed nim,
Süleyman veled-i o kara,
Durmuş veled-i Mehmed k,
Muharrem veled-i Ramazan k,

DER KARYE-İ TÜRKMEN ÖNÜ

Süleyman veled-i Hacı İlyas nim,
Turan birader-i o nim,
Mustafa veled-i o k,
Hacı İlyas veled-i Abdülcebbar k,
Mehmed birader-i o kara,
İbrahim birader-i diğer kara,
Recep veled-i Mehmed k,
Hasan veled-i Abdullah k,
Eyne birader-i o kara,
Ramazan birader-i o kara,
Mehmed veled-i Ali k,
Hüseyin veled-i o kara,
Kurdca birader-i o kara,
Mustafa birader-i o k muhtesib
ba-berat-ı hümayun,
Ali veled-i Mehmed k,
Ahmed birader-i o kara,
Hacı veled-i İlyas k,
Hüseyin veled-i Ramazan k,
Ali birader-i o kara,
Mustafa birader-i diğer kara,
Mehmed birader-i mezbur kara,
Ali veled-i Mehmed k,
Hasan birader-i o kara,
Mustafa veled-i Veli k,
Muharrem veled-i o kara,
Süleyman veled-i Mehmed k,
Recep veled-i o kara,
Ferraş veled-i Abdullah k,
Durmuş veled-i Yusuf k,
Yusuf veled-i o kara,
Hasan birader-i o kara,
Hüseyin birader-i mezbur kara,
Mahmud birader-i diğer kara,

Dursun veled-i Hacı İlyas **merd-i kala,**

Ahmed veled-i Hasan k,

DER KARYE-İ KIZILCA KUYU

Mehmed veled-i Ali k,
Yusuf veled-i o kara,
Abdülkerim birader-i o kara,
Ahmed veled-i Ömer nim,
Süleyman veled-i o kara,
Mustafa birader-i o kara,
Ali birader-i diğer kara,
Habib birader-i o k,
Recep birader-i diğer kara,
Mehmed veled-i veli k,
Osman veled-i o kara,
Hacı İlyas birader-i o kara,
Muharrem veled-i Mustafa k,
Ali birader-i o kara,
Mehmed birader-i diğer nim,
Ali veled-i Nasuh nim,
Mehmed veled-i o kara,
Seydi birader-i o kara,
İsmail birader-i diğer kara,
İlyas veled-i Mehmed k,
Ramazan birader-i o kara,
Ahmed birader-i diğer kara,
Hasan birader-i o nim,

zemin-i Mustafa veled-i İbrahim der yedd-i mezbur **merd-i kal'a-i Narince** tabi-i İstanköy ve der yedd-i Recep bin Hüseyin ve baki şüreka ç,

dört çiftlik yer hariçden ekilür
hane
çift 4
nim 25
bennak 102
kara 119
Hasıl 21500

resm-i çift ve bennak ve kara 2483
hınta 1 müdd 14 keyl kıymet 4454
şair 2 müdd kıymet 4040
dıhn 12 keyl kıymet 1212
bakla 3 keyl kıymet 362
burçak 2 keyl kıymet 201
nohud 2 keyl kıymet 261
mercimek 150

mürdümek 120
öşr-i sisam 30
öşr-i penbe 180
öşr-i keten 117
öşr-i bağ 900
öşr-i bostan 256
öşr-i incir 3300
öşr-i badem 130
öşr-i kovan 130
resm-i ganem 851
öşr-i piyaz 40
resm-i otlak 55
resm-i zemin haric 682
tapu-yı zemin 289
asiyab 4 bab resm 60
asiyab-ı cedid 1 bab resm 15
asiyab-ı bad 7 bab resm 175
asiyab-ı bad cedid 1 bab resm 25
deştbani 200
badıheva ve cürm-i cinayet ve resm-i arusiyye ve müjde-i abd-i abık 782

KARYE-İ BÜSKEBİ TABİ-İ ISRAVOLOS

Dursun veled-i Durmuş k,
Ramazan veled-i o kara,
Ahmed birader-i o kara,
Ali birader-i diğer kara,
Recep veled-i Durmuş k,
Ramazan veled-i Ali kara,
Süleyman veled-i Mehmed k,
Ramazan veled-i Hasan kara,
Mustafa veled-i o k,
Mustafa veled-i Hüseyin k,
Süleyman birader-i o kara,
Hasan birader-i o **merd-i kala,**
Hasan veled-i Mahmud k,
Mehmed birader-i o k,
Şaban veled-i Durmuş k,
Mehmed veled-i o kara,
Ramazan veled-i Durmuş k,
Ali veled-i Mehmed k,
Mahmud veled-i Ali Koç k,
Ali veled-i o kara,
Ramazan veled-i İsmail k,
Hasan birader-i o kara,
Ahmed birader-i o kara,
Mustafa veled-i Eyyub kara,
Mehmed birader-i o kara,
Muharrem birader-i diğer nim,

Ahmed veled-i Yunus kara,
Recep birader-i o kara,
Ali birader-i o kara,
Mehmed veled-i Ramazan k,
Mustafa birader-i o kara,
İsa veled-i Hızır k,
Ali birader-i o kara,
Nasuh veled-i Şehriman k,
Abdurrahman birader,i o k,
Ramazan veled-i Yunus k,
Ali veled-i o kara,
Mustafa birader-i o kara,
Ahmed birader-i diğer kara,
Mustafa veled-i Mehmed k,
Ali veled-i o kara,
Ali veled-i Yunus k,
Hızır veled-i Hacı k,
Ahmed veled-i Mehmed k,
Veli veled-i Hüseyin k,
Begne veled-i o k,
Yusuf veled-i Veli k,
Veli veled-i o kara,
Şaban veled-i Veli k,
Recep birader-i o k,
Hüseyin veled-i o kara,
Hudaverdi veled-i Mustafa k,
Abdülkerim veled-i Yahşi k,
Recep birader-i o kara,
Abdüsselam birader-i diğer kara,
Yusuf veled-i Hüseyin k,
Mahmud veled-i o kara,
Mehmed veled-i Ali k,
Mehmed veled-i Hüseyin k,
Habib veled-i Veli nim,
Süleyman veled-i o kara,
Mustafa birader-i o kara,
Mehmed birader-i diğer kara,
Ramazan veled-i Hamza k,
Mehmed birader-i o kara,
İlyas birader-i o kara,
Mehmed veled-i Bekir k,
Süleyman birader-i o kara

DER KARYE-İ YAHŞİ

Mustafa veled-i Hüseyin k,
Hasan veled-i o kara,
Yusuf veled-i Abdullah k,
Nasuh veled-i o kara,
Ramazan veled-i Ahmed nim,
Hamza birader-i o kara,
Hacı Ali veled-i Mehmed nim el-hatip ba-berat-ı hümayun,
Mahmud veled-i Dursun k,
Mehmed veled-i o kara,
Dursun birader-i o kara,
Mehmed veled-i Hacı Ali kara
Recep veled-i İskender k,
Ahmed veled-i Üveys k,
Hüseyin veled-i Şaban nim,
Bayram veled-i Hacı k,
Yusuf veled-i o kara,
Mehmed birader-i o kara,
Kara Hamza veled-i Hızır k,
Ramazan birader-i o k,
Turan veled-i Yunus k,
Mustafa veled-i Hasan k,
Ahmed veled-i Hızır k,
Yusuf veled-i Hamza k,
Süleyman veled-i Hamza k,
Mehmed veled-i o kara,

DER KARYE-İ AK-YAKA

Durmuş veled-i Nasuh k,
Yusuf veled-i o k,
Mehmed veled-i o muhassıl,
Memi veled-i Abdullah k,
İbrahim veled-i Mehmed k,
Süleyman birader-i o kara,
Mehmed veled-i Yusuf k,
Hızır veled-i o kara,
Ali veled-i Osman k,
Osman veled-i o kara,
Bayram veled-i İlyas k,
Mehmed birader-i o kara,
Yusuf veled-i Mehmed k,
Hızır veled-i Hamza k,
Ramazan veled-i o kara,
Hüseyin birader-i o kara,
Memi veled-i Ahmed k,
Mehmed veled-i o kara,
Hüseyin veled-i Umur nim,
Mehmed veled-i o kara,
... birader-i mezbur kara,
İlyas veled-i Hızır k,
Mustafa veled-i o kara,
Mehmed veled-i Hacı Veli k,
Mustafa veled-i o kara,
Yusuf veled-i Veli k,
Musa birader-i o kara,
Süleyman veled-i Hızır Balı k,
İlyas birader-i o kara,
Tur Ali veled-i Mustafa k,
Mehmed veled-i Evhad k,
Yusuf veled-i Ahmed k,
Hamza veled-i Abdullah k,
Mehmed veled-i o kara,
Ömer veled-i Hüseyin kara,
Osman birader-i o kara,
Ali birader-i o kara,
Veli birader-i diğer nim,
Recep veled-i Halil k,
Mehmed veled-i Mustafa k,
Hasan veled-i Abdullah k,
Mahmud veled-i Turan k,
Mehmed veled-i o kara,

DER KARYE-İ TÜRKMEN ANI

Seydi veled-i Mustafa k,
Mehmed birader-i o k,
Yusuf veled-i Mehmed k,
Mehmed veled-i o kara,
Muharrem veled-i o kara,
İsmail veled-i Hüseyin k,
Süleyman birader-i o kara,
Abdurrahman veled-i Mehmed k,
Mustafa veled-i Mahmud k,
Mehmed veled-i Hüseyin k,
Süleyman birader-i o kara,
Osman veled-i o k,
Bayram veled-i o kara,
Yusuf veled-i Süleyman k,
İslam veled-i Mustafa k,
Ahmed veled-i Hüseyin k,
Süleyman veled-i Saruhan k,
Hasan veled-i o k,
Pirce birader-i o k,
Veli birader-i diğer kara,

Alemşah veled-i Kara Gazi k,
Şaban birader-i o k,
Recep veled-i Hüseyin k,
İlyas veled-i o kara,
Kara Hamza veled-i Abdullah k,
Mehmed veled-i o kara,
Ramazan veled-i Ali k,
Mehmed veled-i o kara,
Muharrem veled-i Ali k,
Mehmed veled-i o kara,
Ali veled-i Recep k,
Mustafa veled-i Hüseyin k,
Seydi veled-i Ramazan k,
Süleyman veled-i o kara,
Ramazan birader-i o kara,
Veli veled-i Ali k,
Kemal veled-i Süleyman nim el-hatip ba-berat-ı hümayun,
Ahmed veled-i o kara,
Süleyman birader-i o kara,
Mustafa birader-i o kara,
İsmail veled-i İbrahim kara,
Abdülkadir veled-i Hızır k,
Sefer şah veled-i Recep k,
Mehmed veled-i o kara,
Mustafa birader-i o kara,
Halil veled-i Yusuf nim,

DER KARYE-İ MÜLK

İbrahim veled-i Yahşi k,
Dursun veled-i o kara,
Hüseyin birader-i o kara,
Bahşayış birader-i diğer kara,
Veli veled-i Yahşi k,
Süleyman veled-i o kara,
Hızır birader-i o kara,
Mustafa birader-i diğer kara,
Musa veled-i İsa k,
Mehmed veled-i o kara,
Mustafa birader-i o kara,
Hacı veled-i İsmail k,
Mehmed birader-i o kara,
Şaban veled-i İsa k,
Recep veled-i Yusuf k,
Durmuş birader-i o k,
Ramazan veled-i Yusuf k,
Yusuf veled-i o kara,
Recep veled-i Musa k,
Süleyman veled-i Hızır ç,
Hacı Ali veled-i o kara,
Süleyman veled-i Hacı k,
Turan veled-i o kara,
Hasan birader-i o kara,
Mustafa birader-i o kara,
Mehmed birader-i diğer kara,
Osman veled-i Bekir kara,
Hamza veled-i Hacı **merd-i kala,**

DER KARYE-İ PEKSİMED

Veli veled-i Mustafa k,
Mehmed veled-i o kara,
Mehmed veled-i Hasan k,
Hasan veled-i o kara,
İlyas birader-i o kara,
Hüseyin birader-i o kara,

Ramazan birader-i o kara,
Şaban birader-i o kara,
Yusuf veled-i Turgud k der
Kuyucak,
İlyas veled-i o kara,
Ramazan veled-i İbrahim k,
İbrahim veled-i o kara,
Mustafa birader-i o kara,
Mehmed birader-i o kara,
Hacı veled-i Mustafa k,
Abdüssamed veled-i Hacı k,
İbrahim veled-i o kara,
Ali birader-i o kara,
Musa veled-i Hasan k,
Nasuh veled-i o kara,
Mustafa birader-i o kara,
Ahmed veled-i Balı k,
Durmuş birader-i o k,

Turan veled-i Ali k,
Ali veled-i Hızır k,
Mustafa veled-i Hasan k,
Yusuf veled-i Hamza k,
Ahmed veled-i Hızır k,
Mahmud birader-i o kara,
Süleyman veled-i Hamza k,
Mehmed veled-i o kara,
Yusuf veled-i Mehmed **merd-i kala, der karye-i Yahşi,**
Hasan veled-i Mevlana Cemal k, der m,
Mehmed veled-i o kara, der m,
Ahmed veled,i Mevlana Cemal kara der m,
Mehmed veled-i Ramazan nim der **karye-i Ak-Yaka,**

Hane
çift 1
nim 10
bennak 124
Kara 108
Hasıl 20500

resm-i çift ve bennak ve kara 2334
hınta 2 müdd 3 keyl kıymet 5633
şair 1 müdd 2 keyl kıymet 2211
dıhn 2 keyl kıymet 201
bakla 2 keyl kıymet 327
öşr-i mürdümek 125
öşr-i nohud 80
öşr-i mercimek 160
öşr-i sisam 140
öşr-i penbe 150
öşr-i keten 300

öşr-i bağ 700
öşr-i bostan 111
öşr-i piyaz 150
öşr-i incir 2800
öşr-i badem 250
öşr-i emrud 45
resm-i ganem 900
resm-i küvvare 130
resm-i zemin haric 1700
tapu-yı zemin 610
resm-i otlak 50
asiyab 4 bab resm 60
asiyabı cedid 1 bab resm 15
asiyabı bad 8 bab resm 200
deştbani 350
badıheva ve cürm ü cinayet ve resm-i arusiyye ve müjde-i abd-i abık 557
ihtisab ve bac-ı bazar-ı Isravolos fi sene 1000

KARYE-İ KARA-BAĞ NAM-I DİĞER YUMRU-BURUN TABİ-İ ISRAVOLOS

Mehmed veled-i Hızır k,
Mustafa veled-i o kara,

Üç çiftlik yer hariçden ekilür
hane
bennak 1
kara 1
hasıl 2000

resm-i bennak ve kara 18
hınta 5 keyl kıymet 458
şair 5 keyl kıymet 753
dıhn 3 keyl kıymet 301
öşr-i bakla 10
öşr-i burçak 42
öşr-i nohud 24

öşr-i keten 25
öşr-i alef 60
resm-i küvvare 70
resm-i zemin 99
tapu-yı zemin 30
deştbani 60
badıheva ve cürm ü cinayet ve resm-i arusiyye 50

KARYE-İ BURUN TABİ-İ ISRAVOLOS

Seydi veled-i Tur Balı nim,
Abdülgani veled-i o kara,
Mehmed birader-i o kara,
Ahmed veled-i İsmail nim,
Musa veled-i Tur Balı k,
Sefer veled-i o kara,
Mustafa veled-i Tur Balı k,
Hüseyin veled-i Davud k,
Hacı İlyas birader-i o kara,
Hasan birader-i diğer kara,
Seydi veled-i Ali k,
Hamza veled-i o kara,
Yahya birader-i o kara,
Mehmed veled-i Davud k,
İsa veled-i Mehmed k,
Ali veled-i o kara,
Veli birader-i diğer kara,
İlyas birader-i diğer kara,
Hızır birader-i diğer kara,
Abdülkadir birader-i diğer kara,
İlyas veled-i Veli k,
Hüseyin veled-i o kara,
İbrahim birader-i o kara,
İsa veled-i Turgud k,
Hızır veled-i Veli k,
Recep veled-i Tur Balı kara,
Veli veled-i İlyas k,
Mustafa birader-i o k,
Cafer birader-i diğer k,
Muharrem veled-i o kara,
Mustafa birader-i o kara,
Hacı İlyas veled-i Satı kara,
Hamza birader-i o kara,
Habib veled-i Ali kara,
İlyas veled-i Seydi kara,
Derviş veled-i Mustafa nim,
İsmail veled-i o kara

hane
nim 3
bennak 12
kara 22
hasıl 6500

resm-i çift ve bennak ve kara 359

hınta 18 keyl kıymet 2358
şair 12 keyl kıymet 1211
dıhn 2 keyl kıymet 201
bakla 3 keyl kıymet 392
milas 2 keyl kıymet 201
mercimek 20,
öşr-i nohud 20,
öşr-i burçak 50,
öşr-i sisam 30,
öşr-i penbe 50,
öşr-i keten 100,
öşr-i bağ 150,
öşr-i bostan 50,
öşr-i incir 100
öşr-i gögez 15,
öşr-i piyaz 100
resm-i ganem 120,
resm-i küvvare 25,
resm-i zemin 267
tapu-yı zemin 150
asiyab 3 bab resm 45,
asiyab-ı bad 1 bab resm 24,
asiyab-ı cedid 1 bab resm 15
deştbani 100
badıheva ve cürm ü cinayet ve resm-i arusiyye ve müjde-i abd-i abık 347

KARYE-İ KARA OVA TABİ-İ ISRAVOLOS

Yusuf veled-i İskender k,
Sefer veled-i Durmuş kara,
Davud birader-i o kara,
Halil veled-i o kara,
Nasuh veled-i Ali k,
Ali veled-i o kara,
Mehmed veled-i İvaz nim,
Hasan veled-i Hacı Bekir k,
Ali birader-i o k,
Hamza veled-i o kara,
Veli veled-i Hacı Bekir k,
Bahşayış veled-i Ramazan k,
Satılmış veled-i o kara,
Mehmed veled-i Hasan k,
Hızır veled-i o kara,
Musa veled-i Yahya k,

Mustafa veled-i Yahya nim,
Süleyman veled-i o k,
Mehmed birader-i o kara,
Yusuf veled-i Yahya k,
Hacı Sadık veled-i Hızır nim,
Abdülkerim veled-i o k,
Kara Ali veled-i Mehmed nim,
Davud veled-i o kara,
Hasan birader-i o kara,
Kurdca veled-i Ali k,
Mehmed veled-i Ali k,
Habib veled-i Hızır nim,
Süleyman veled-i Ramazan k,
Osman birader-i o nim,
Kara Kurd veled-i Ramazan k,
Mehmed veled-i Tura Han k,
Yusuf birader-i o k,
Ali birader-i o nim,
İbrahim veled-i Mehmed kara,
Hasan veled-i Mustafa nim,
Hızır veled-i o kara,
Hasan veled-i Hüseyin nim,
Mehmed veled-i o kara,
Orhan veled-i Ramazan k,
Veli veled-i o kara,
Ali birader-i o kara,
Hacı Resul veled-i Mahmud nim,
Ramazan veled-i o k,
Yusuf birader-i o kara,
Hasan veled-i Resul k,
Muharrem birader-i o k,
Hüseyin veled-i Turgud k,
Ali veled-i Salih k,
Seydi Ali birader-i o k,
Sefer veled-i o kara,
Abdurrahman birader-i o kara,
Bustan veled-i Salih k,
İlyas veled-i o kara,
Ramazan veled-i Musa nim,
Kurdca veled-i Seydi Ali k,
Yusuf veled-i Mustafa k,
Mustafa veled-i o kara,
Hacı Fakih veled-i Yusuf k,
Hasan veled-i o kara,
Ahmed birader-i o kara,
Abdülkerim veled-i Dursun k,
Mehmed birader-i o kara,
Abdi fakih veled-i Hüseyin k,
Sıyami veled-i o muhassıl,
Mahmud veled-i Hüseyin k,
İsmail birader-i o k,
Yusuf veled-i o kara,
Habil veled-i Ömer k,
Mustafa veled-i o kara,
Ali birader-i o kara,
Kabil veled-i Ömer nim,
Abdurrahman veled-i Seydi
Ahmed k,
Seydi Ahmed veled-i Mehmed k,
Mehmed veled-i o kara,
Satı veled-i Mehmed kara,
Abdi veled-i Ali k,
Satı veled-i o kara,
Nebi veled-i Mustafa k,
Yusuf veled-i Hamza nim,
İbrahim veled-i o kara,
Hızır veled-i Hamza k,
Murad veled-i Süleyman nim,
Hamza veled-i o kara,
Ali veled-i Satı k,
Yusuf veled-i Mehmed k,
Yahşi veled-i Süleyman k,
Süleyman veled-i o kara,
Yusuf veled-i Süleyman k,

Mehmed veled-i o kara,
Süleyman veled-i Abdullah k,
Halil veled-i Mehmed k,
Mustafa veled-i Süleyman k,
Süleyman veled-i o kara,
Hacı İvaz veled-i Veli k,
Hamza birader-i o k,
İsmail veled-i Mustafa k,
Bustan veled-i Salih k,
Veli birader-i o k,
Hasan veled-i Sulhüddin k,
Mehmed birader-i o k,
İlyas veled-i Hızır k,
Veli veled-i Hüseyin k,
Mehmed veled-i Satı k,
Ahmed birader-i o kara,
Mustafa veled-i Durmuş k,
Seydi Ahmed veled-i Mehmed kara,
Mustafa birader-i o kara,
Mehmed veled-i Abdullah kara,

on sekiz çiftlik yer hariçden ekilür
hane
nim 17
bennak 67
kara 43
hasıl 26000

resm-i çift ve bennak ve kara 1343
hınta 3 müdd kıymet 7860
şair 3 müdd kıymet 6030
dıhn 2 müdd kıymet 4020
alef 10 keyl kıymet 805
burçak 3 keyl kıymet 241
bakla 2 keyl kıymet 262
milas 5 keyl kıymet 503

Yusuf veled-i İvaz kara,
Mustafa veled-i Ali k,
Yusuf veled-i Abdullah k,
Mustafa birader-i o k,
Mustafa veled-i Nebi k,
Ali veled-i İvaz k,
Tayyib veled-i Mustafa nim,
Hasan veled-i Abdurrahman
Monla halife nim,
İbrahim birader-i o kara,
Abdülkerim veled-i Veli k,
Hüseyin veled-i Turgud k,
Veli veled-i Hasan k,
Abdurrahman birader-i o kara,
Süleyman veled-i İlyas k,
Halil veled-i Odul nim,
Ahmed veled-i Bahşayış kara,
Kulfal veled-i Mehmed k,
Mehmed veled-i o kara,
Ali birader-i o kara,

mercimek 15,
öşr-i sisam 175,
öşr-i penbe 440,
öşr-i bağ 320,
öşr-i bostan 455,
öşr-i piyaz 115,
öşr-i keten 200,
resm-i ganem 400,
resm-i küvvare 380,
resm-i zemin 500,
tapu-yı zemin 450
resm-i otlak-ı küvvare 101,
asiyab 6 bab resm 185, altı ay yürür,
deştbani 300
badıheva ve cürm ü cinayet ve resm-i arusiyye 1200

KARYE-İ KARABAĞ-I DİĞER TABİ-İ ISRAVOLOS

Kabil veled-i Hamza k,
İlyas veled-i Ali k,
Ali veled-i o kara,
Yusuf veled-i Ali k,
Ali veled-i İlyas kara,
Hasan veled-i Veli kara,
Sefer veled-i Hamza k,
Recep veled-i o kara,
Carullah veled-i İshak k,
Ali veled-i o kara,
Mehmed veled-i Begne kara,
Yahşi veled-i Mustafa k,
Yusuf veled-i o kara,
İvaz birader-i o kara,
Habib birader-i diğer kara,
Mehmed veled-i Derviş k,
Derviş veled-i o kara,
Üveys birader-i o kara,

Recep veled-i Bekir k,
Muharrem veled-i o kara,
Mustafa veled-i Recep k,
Yusuf birader-i o kara,
Mustafa veled-i Ali k,
Nasuh veled-i Ali k,
Hudaverdi veled-i Ali nim,
Veli veled-i Yusuf k,
İshak veled-i Yusuf k,
İsa veled-i o k,
Kabil veled-i Eymirşah kara,
Hacı İlyas birader-i o nim,
Hasan veled-i Hüseyin nim,
Yusuf veled-i Hasan kara,
Musa veled-i Hamza kara,
Mehmed veled-i o kara,
Ali birader-i diğer kara,
Turgud veled-i Hamza k,
Mahmud veled-i Hamza k,
Recep veled-i o kara,
Eymir Hacı veled-i Ahmed kara,
Ahmed veled-i Nasuh nim,
Mehmed veled-i o kara,
Mahmud veled-i Nasuh k,
Hacı İlyas veled-i Hızır k,
Osman birader-i o k,
İsmail veled-i Server nim,
Server veled-i o k,
Hüseyin birader-i o kara,
Veli birader-i diğer kara,
Mehmed veled-i Hızır k,
İlyas birader-i o kara,
Mustafa birader-i diğer kara,
Mehmed veled-i Mustafa k,
Veli veled-i Hamza k,
Yusuf birader-i o kara,
İsa veled-i Mehmed k,

Mahmud veled-i o kara,
Hızır veled-i Mahmud k,
Mahmud veled-i o kara,
Durmuş veled-i Ramazan kara,
Yusuf birader-i o kara,
Ali veled-i Derviş k,
Mehmed veled-i Durmuş k,
Mustafa veled-i o kara,
Ramazan veled-i Mehmed k,
İlyas veled-i Hasan k,
Hüseyin birader-i o kara,
Musa veled-i Ömer k,
Ali veled-i o kara,
Pir Ahmed birader-i o kara,
İsa veled-i Hamza k,
Ali veled-i o kara,
Evhad veled-i Turgud nim,
Mustafa veled-i o kara,
Mustafa veled-i Hamza k,
Mehmed veled-i o kara,
Mehmed veled-i Veli kara,
Ali veled-i o kara,
Ali birader-i o kara,
Ali veled-i Durmuş kara,
Ramazan veled-i Hamza kara,
Hüseyin veled-i Ali kara,
Yusuf birader-i o k,
Nasuh veled-i Yusuf nim,
Ali veled-i o kara,
Veli birader-i o kara,
Mustafa birader-i diğer k,
Mehmed veled-i o kara,
Kemal veled-i Bektaş k,
Ali veled-i o kara,
Yahya birader-i o k,
Hamza veled-i Seydi k,
Veli veled-i o k,

İlyas birader-i o k,
Hızır veled-i o kara,
Ali veled-i Hamza kara,
Bektaş birader-i o kara,
Recep veled-i Mustafa k,
Hasan veled-i o kara,
Mahmud veled-i Hasan k,
İlyas veled-i o kara,
Mehmed veled-i Mustafa kara,
Recep birader-i o kara,
Hüseyin birader-i diğer kara,
Ali birader-i diğer k,
Durmuş veled-i Ramazan k,
Süle birader-i o k,
Ahmed birader-i diğer kara,
... veled-i Mehmed kara,
Yusuf birader-i o kara,
Hızır veled-i İvaz k,
Ahmed veled-i o kara,
Hızır veled-i Veli k,
Mustafa birader-i o k,
İlyas birader-i diğer k,
Mehmed veled-i o kara,
Şaban veled-i Veli kara,
Recep birader-i o kara,
Mahmud veled-i Abdul k,
İbrahim birader-i o nim,
Sefer veled-i Mahmud kara,
Mahmud veled-i Mustafa k,
Hüseyin birader-i o kara,
Şaban birader-i diğer kara,
Süle veled-i Hızır kara,
Mehmed veled-i Mustafa kara,
Ali birader-i o kara,
Ali veled-i Turan nim,

Hane

Nim 9
bennak 5
kara 67
Hasıl-ı Karabağ-ı diğer 14000

resm-i çift ve bennak ve kara 1151
hınta 2 müdd kıymet 5240
şair 2 müdd kıymet 4020
dıhn 2 keyl kıymet 201
bakla 2 keyl kıymet 201
öşr-i mercimek 35
öşr-i mürdümek 40
öşr-i nohud 100
öşr-i burçak 40
öşr-i çavdar 20,
öşr-i penbe 80
öşr-i keten 150
öşr-i bağ 300
öşr-i bostan 60
öşr-i piyaz 30
öşr-i incir 600
öşr-i sisam 60
resm-i ganem 300
resm-i küvvare 150
resm-i zemin hariç 150,
tapu-yı zemin 800
asiyab 4 bab resm 60
deştbani 100
badıheva ve cürm ü cinayet ve resm-i arusiyye 112

KARYE-İ ERİMİYE TABİ-İ ISRAVOLOS

Kurdca veled-i Pir Ahmed k der **Varilya,**
Mustafa birader-i o k,
sefer veled-i diğer muhassıl,
Muharrem veled-i Ramazan k,
Recep birader-i o kara,
Mustafa veled-i Ahmed k,
Mehmed veled-i o kara,
Mehmed veled-i İlyas kara,
Mehmed veled-i Pir Ahmed kara,

İsmail birader-i o kara

beş çiftlik yer hariçden ekilür öşr ve salari verirler

hane
bennak 4
kara 5
hasıl 1400

resm-i bennak ve kara 78
hınta 3 keyl kıymet 393
şair 5 keyl kıymet 502
alef 2 keyl kıymet 162
dıhn 50
mercimek 15
öşr-i penbe 30
öşr-i keten 20
resm-i ganem 20,
resm-i zemin 52
tapu-yı zemin 10
deştbani 10
badıheva ve cürm ü cinayet ve resm-i arusiyye 58

KARYE-İ ETİRİM TABİ-İ ISRAVOLOS

Mustafa veled-i Süleyman k,
İbrahim veled-i o kara,
Halil birader-i o kara,
Yusuf birader-i o kara,
Osman veled-i Süleyman k,
Ömer birader-i o k,
Hamza veled-i İsa k,
Ramazan veled-i o kara,
Hüseyin veled-i Durmuş k,
İbrahim veled-i Turhan k,
Halil veled-i İlyas kara,
Veli birader-i o kara,
Durmuş veled-i Hızır Balı k der **Kıbrıs,**
İsa veled-i Veli k,
Satılmış veled-i Durdu k,
Durmuş veled-i Hamza k,
Musa veled-i o k,
Hacı birader-i o kara,
Mustafa veled-i Mahmud k,

Ramazan veled-i o kara,
Hacı veled-i Yusuf k,
Şaban veled-i o k,
Mehmed birader-i o kara,
Mustafa veled-i Ali k,
Meçe Dede veled-i Resul k,
Mehmed veled-i Musa k,
Yusuf veled-i Adil k,
Nasuh birader-i o k,
Hacı birader-i o k,
Sefer veled-i Maden k,
Muharrem veled-i İsa kara,
Hacı veled-i Durmuş kara,
Yunus birader-i o k,
Kurd veled-i Ali **merd-i tımar,**
Tayyib birader-i o kara,
Mustafa birader-i o kara,
Halil birader-i diğer kara,

Yirmi çiftlik yer hariçden ekilür
Hane
Bennak 29
kara 24
Hasıl-ı karye-i Etirim 6000

resm-i bennak ve kara 492
hınta 8 keyl kıymet 1047
şair 16 keyl kıymet 1608
öşr-i alef 35
öşr-i dıhn 140
öşr-i bakla 50
öşr-i burçak 45
öşr-i mercimek 25
öşr-i bağ 950
öşr-i penbe 180
öşr-i bostan 25
öşr-i incir 540

Hacı veli veled-i Durmuş Fakih k,
Yusuf birader-i o k,
Ali veled-i Derviş k,
Halil veled-i Yunus k,
Sadık veled-i Turgud kara,
Yusuf veled-i İsa Ahmed kara,
Ahmed veled-i Mustafa k,
Salih birader-i o k,
Muharrem veled-i Sulhüddin k,
Mustafa veled-i Ahmed k,
Ahmed veled-i o kara,
Durmuş birader-i o kara,
İsa veled-i Ahmed k,
Mehmed veled-i Hızır kara,
Ali birader-i o kara,
Cafer birader-i diğer kara,
Osman veled-i Ali kara

öşr-i sir 15
öşr-i badem 20
öşr-i emrud 30
öşr-i keten 120
resm-i ganem 130,
resm-i küvvare 50
resm-i otlak 30
resm-i kışlak 30
resm-i zemin hariç 160
tapu-yı zemin 80
deştbani 26
badıheva ve cürm ü cinayet ve resm-i arusiyye 171

KARYE-İ MAYMUNCUK TABİ-İ ISRAVOLOS

İsa veled-i Davud ç,
Hasan veled-i o k,
Mehmed veled-i o kara,
Yusuf veled-i İsa k,
Davud birader-i o kara,
Salavat veled-i Yusuf nim,
Alemşah veled-i o k,
Yusuf birader-i o kara,
Mustafa birader-i o kara,
Hamza birader-i diğer kara,
Hamza veled-i bedir k,
Mahmud veled-i o k,
Piri birader-i o kara,
Yusuf veled-i Resul k,
İsa veled-i Ramazan k,
Ahmed veled-i Mustafa kara,
Hamza veled-i Musa kara

hane
çift 1
nim 1
bennak 7
kara 8
Hasıl 3000

resm-i çift ve bennak ve kara 182
hınta 4 keyl kıymet 524
şair 10 keyl kıymet 1005
dıhn 2 keyl kıymet 201

burçak 1 keyl kıymet 101
bakla 2 keyl kıymet 262
öşr-i nohud 50
öşr-i mercimek 20
öşr-i penbe 30
öşr-i keten 60
öşr-i badem 30
öşr-i sisam 19
öşr-i incir 250
resm-i zemin hariç 70
tapu-yı zemin 50
deştbani 20
asiyabı bad cedid 1 bab resm 25
badıheva ve cürm ü cinayet ve resm-i arusiyye 101

KARYE-İ SANDIMA NAM-I DİĞER VARİLYA TABİ-İ SIRAVOLOS

İlyas veled-i Seydi Ahmed k,
Satı birader-i o k,
Bilal veled-i Abdullah k,
Ahmed veled-i o k,
Mehmed birader-i o kara,
İlyas veled-i Veli k,
Bayram veled-i Şükrullah kara
Ali veled-i o kara
Hüseyin veled-i İsa k,
Mustafa veled-i o kara,
Halil birader-i o kara,
İlyas veled-i İsa k,
Durmuş veled-i ali mecnun
Mehmed veled-i ali k,
Oğlu Ali kara,
Mehmed veled-i Abdi k,
Resul birader-i kara,
Yusuf birader-i diğer kara,
Mübarek mutak-ı Abdi kara,
Mercan mutak-ı Abdi kara,
Hasan veled-i İbrahim k,
Mustafa birader-i o kara,
Hızır birader-i diğer kara,
Ömer veled-i İsmail k,
Süleyman veled-i o kara,
Hamza birader-i o kara,
Veli veled-i Turhan k,
Mustafa birader-i o kara,
.. birader-i o kara,
Mustafa veled-i Hasan kara,
Ahmed veled-i Musa k,
Cihan Balı veled-i Mahmud kara,
Mehmed veled-i Ali k,
Mustafa veled-i Resul k,
Hızır veled-i o kara,
Nasuh veled-i Abdullah k,
Ali veled-i o kara,
Muharrem birader-i o kara,

Mustafa birader-i diğer kara
Veli veled-i Yusuf k,
İbrahim veled-i Eyyub nim,
Derviş veled-i Yusuf k,
Yusuf veled-i o kara,
Mehmed birader-i o kara,
Muharrem veled-i Mehmed nim,
Abdi veled-i İsmail kara,
Oğlu Hızır kara,
Mahmud veled-i Nebi k,
Ramazan veled-i o kara,
Abdi veled-i Mehmed k,
Habib birader-i o kara,
Mehmed veled-i Umur k,
Ali veled-i o kara,
Mustafa veled-i Mehmed k,
Ali veled-i o kara,
Süleyman birader-i o kara,
Muharrem birader-i diğer kara,
Yusuf birader-i İşan kara,
Hasan veled-i Derviş k,
Yusuf veled-i Yahşi k,
Ruşen birader-i o kara,
Alemşah birader-i o kara,
Ramazan veled-i Bekir k,
Mustafa veled-i o kara,
İlyas birader-i o kara,
Bekir birader-i diğer kara,
Ahmed veled-i İbrahim nim,
Mahmud veled-i o kara,
İbrahim birader-i o kara,
Hasan veled-i Balı kara,
Ali birader-i o kara,
Yusuf veled-i İsa kara,
Ahmed birader-i o kara,
Abdi birader-i o kara,
Hasan birader-i diğer kara,
Mustafa veled-i Nebi k,
Mehmed veled-i o kara,
Ali birader-i o kara,
Alemşah birader-i diğer kara,
Davud veled-i Nebi nim,
Şaban veled-i İsmail kara,
Hamza veled-i İbrahim k,
Selim veled-i o k,
Mehmed birader-i o kara,
Kurd birader-i o kara,
Ali birader-i o kara,
Salavat veled-i Hamza kara,
Ali veled-i Mahmud k,
Mahmud veled-i o k,
Sefer birader-i o k,
Muharrem birader-i diğer kara,
Kurd veled-i Pir Ali kara,
Ali veled-i Hızır k,
Hacı veled-i o kara,
Hızır birader-i o kara,
Mehmed birader-i diğer kara,
Mahmud veled-i Hızır k der **nefs-i Balat,**
Halil veled-i Tur Balı nim,
Sadık veled-i o kara,
Abdi birader-i o kara,
Cafer birader-i diğer kara,
Durmuş veled-i Hamza nim,
Mehmed veled-i o kara,
Hasan birader-i o kara,
Ramazan veled-i Üveys k,
Mehmed veled-i o kara,
Seydi Ali veled-i Piri kara

hane

nim 6
bennak 35
kara 65
Hasıl 14300

resm-i çift ve bennak ve kara 909
hınta 2 müdd kıymet 5240
şair 40 keyl kıymet 4020
burçak 1 keyl kıymet 100
bakla 1 keyl kıymet 131
çavdar 1 keyl kıymet 100
öşr-i sisam 20
dıhn 1 keyl kıymet 100
öşr-i bağ 100
öşr-i bostan 65
öşr-i penbe 200
öşr-i keten 40
öşr-i piyaz 25
öşr-i incir 1900
resm-i ganem 150
resm-i küvvare 100
resm-i zemin hariç 233
tapu-yı zemin 80
resm-i otlak 60
asiyab 3 bab resm 45 üç ay yürür
asiyabı cedid 2 bab resm 30 üç ay yürür
asiyab harap 2
deştbani 60
badıheva ve cürm ü cinayet ve resm-i arusiyye 592

KARYE-İ SANDIMA-İ DİĞER TABİ-İ ISRAVOLOS

Ali veled-i İsmail k,
İsmail veled-i o kara,
Süleyman veled-i Mustafa nim,
Hızır veled-i o kara,
Yusuf birader-i o kara,
Ahmed veled-i İlyas kara,
Osman birader-i o kara,
Hamza veled-i Satı k,
Mustafa birader-i o kara,
İlyas veled-i Turak k,

Ramazan veled-i Turak kara,
İslam veled-i Turak kara,
Turak veled-i Yusuf k,
Süleyman birader-i o k,
Veli birader-i o k,
Süleyman veled-i Mustafa k,
Hızır veled-i İlyas k,
İlyas veled-i Yusuf k,
Ramazan veled-i o kara,
Memi birader-i o kara,
Cafer birader-i o kara,
Ali veled-i Habib k,
Habib veled-i o kara,
Ali veledi Yusuf k,
Mehmed birader-i o k,
Süleyman birader-i o kara,
Muharrem veled-i Abdullah k,
Ahmed veled-i Abdi k,
Abdurrahman veled-i o kara,
Recep birader-i o kara,

Veli veled-i Süleyman k,
Süleyman veled-i o kara,
Hüseyin veled-i Süleyman k,
Süleyman veled-i o kara,
Abdi birader-i o kara,
Bustan veled-i Mehmed k,
İbrahim veled-i Mehmed k,
Yakup birader-i o kara,
Satı veled-i Yunus kara,
Süleyman veled-i Mustafa k,
Hızır veled-i Ahmed k,
Ahmed veled-i o **danişmend**
Ali birader-i o **danişmend**
Hacı Bayram birader-i o **muhassıl**
Hızır veled-i İlyas kara,
Evrenos veled-i Mübarek Arap k,
Ramazan veled-i o kara,
Mehmed birader-i o kara

hane
nim 1
bennak 20
kara 24
hasıl 12300

resm-i çift ve bennak ve kara 417
hınta 216 keyl kıymet 2096
şair 2 müdd kıymet 4020
dıhn 5 keyl kıymet 502

bakla 2 keyl kıymet 262
burçak 6 keyl kıymet 603
mercimek 5
öşr-i nohud 30
öşr-i sisam 17

öşr-i penbe 50
öşr-i keten 500
öşr-i bağ 600
öşr-i bostan 60
öşr-i incir 1800
öşr-i piyaz 20
resm-i ganem 190
resm-i koru 40

resm-i zemin hariç 247
tapu-yı zemin 400
asiyab 6 bab resm 90 üç ay yürür
asiyabı bad 6 bab resm 144
asiyabı bad cedid 3 bab resm 75
deştbani 74
badıheva ve cürm ü cinayet ve resm-i arusiyye 600

Mahsul-i çiftlik der **Isravolos** maa mezraa-i Kargu ve Bağla ki zikr olunan mezraalar sabıka kafir vehminden ekilmez imiş şimdi ekilür olmuş ve mezraa-i Aspad der nezd-i Bağla, haric ez defter, hasıl 2000
hariçden ziraat olunur öşr verilür
hınta keyl 2 kıymet 262
şair 10 keyl kıymet 1005
dıhn 6 keyl kıymet 603
bakla 18
öşr-i sisam 80
öşr-i bostan 22

Der kaza-i Peçin ve Isravolos ve Eskihisar an Muafan-ı Sipahiyan-ı Köhne

DER KARYE-İ BÜSKEBİ TABİ-İ ISRAVOLOS
Mahmud veled-i Ramazan k,
Nesimi birader-i o kara,
Derviş veled-i Hacı Safa k,
Mustafa veled-i o k,
Süleyman veled-i Abdülkerim nim,

Abdülkerim veled-i o kara,
İbrahim veled-i Nazar ç,
Kurdca birader-i o kara,
Hane
çift 1
nim 1
bennak 3
kara 3

DER KARYE-İ VARİLYA TABİ-İ ISRAVOLOS

Süleyman veled
Veli birader-i o k,
Ali veled-i Yunus k,
İsa veled-i Ali kara,
Mehmed veled-i Yunus k,
Hasan veled-i Şaban kara,
Mustafa birader-i o kara,
Pir Nazar veled-i Yusuf k,
hane-i bennak 5
kara 3

DER KARYE-İ SANDIMA TABİ-İ ISRAVOLOS

İlyas veled-i Hızır k,
Mehmed veled-i o Danişmend,
Abdurrahman birader-i o muhassıl,
Hızır birader-i o kara,
Mustafa veled-i Mehmed kara,
hane-i bennak 2, kara 2

DER KARYE-İ BURUN TABİ-İ ISRAVOLOS

Balı veled-i Bekir k,
Halil birader-i o kara,
Hamza veled-i Mehmed k,
Mustafa veled-i o k,
Hüseyin veled-i o k,
Abdurrahman birader-o muhassıl,
Yusuf birader-i diğer muhassıl,

Davud veled-i Musa k,
Ahmed birader-i o kara,
Yusuf birader-i o kara,
Mustafa birader-i o kara,
Abdürrezzak veled-i ali k,
Seydi Ahmed birader-i o kara,
İbrahim birader-i o kara,
Abdülkadir veled-i Süleyman kara,
İsa Balı veled-i ali k,
Veli birader-i o k,
hane
bennak 8
kara 7

DER KARYE-İ PEKSİMED TABİ-İ ISRAVOLOS

Yusuf veled-i Mustafa k,
Nasuh birader-i o kara,
Hasan birader-i o kara,
Hamza veled-i Yusuf k,
Mehmed veled-i Ali k,
Ali veled-i o kara,
Turan veled-i Ali k,
Hüseyin veled-i durmuş k,
Şaban veled-i Ramazan k,
Mustafa veled-i o kara,
Hacı veled-i ramazan k,
Hızır veled-i İbrahim kara,
Mehmed birader-i o k,
Hasan veled-i Abdi k,
İlyas veled-i o kara,
Yusuf birader-i o kara,
Bayram veled-i Ömer k,
Ali veled-i o kara,
Seydi veled-i Ömer k,
Halil veled-i Süleyman kara,
Mehmed birader-i o kara,
Bektaş veled-i Ömer k,

Halil birader-i o kara,
Mustafa veled-i Ömer k,
Ramazan veledi Davud k,
Ahmed birader-i o k,
Yusuf veled-i Hamza kara,
Hüseyin veled-i Mehmed kara,
Hane
bennak 15
kara 13

DER KARYE-İ AK YAKA TABİ-İ ISRAVOLOS
Mustafa veled-i Veli k,
Osman veled-i Kara İlyas kara,
Halil birader-i o kara,
Habil biraderi o kara,
Süleyman biraderi o k,
Kurdca biraderi o kara,
Ramazan veled-i Eyyub kara,
Mehmed biraderi o k,
Mahmud veled-i o kara,
Mustafa veled-i Eyyub kara,
hane
bennak 3
kara 7

DER KARYE-İ KARABAĞ TABİ-İ ISRAVOLOS
Ramazan veled-i Mustafa k,
Hızır birader-i o kara,
İsa Balı veled-i Hamza kara,
Hane
bennak 1
Kara 1

DER KARYE-İ DEDELER TABİ-İ ISRAVOLOS
Mehmed veled-i Tayyip k,
Ali birader-i o k,
Hamza veled-i Derviş kara,

Hane
bennak 2
kara 1

DER KARYE-İ MARMADARİ TABİ-İ ESKİHİSAR
Hamza veled-i Abdi k,
Resul veled-i o kara,
Ramazan veled-i abdi k,
Mezbur veled kara,
Musa veled-i Bustan k,
Hacı balı birader-i o k,
İbrahim veled-i Seydi Ali k,
Abdurrahman veled-i o kara,
Ömer birader-i o kara,
Şaban veled-i Hacı k,
Mezbur veled-i kara,
Halil veled-i Hacı k,
Oğlu İbrahim kara,
Bayram veled-i Hacı k,
Hacı veled-i o kara,
Mehmed biraderi o kara,
Turan veled-i Mehmed k,
Hane
bennak 9
kara 8

hasıl-ı muafân-ı sipahiyân-ı köhne der kaza-i Peçin ve Isravolos ve Eskihisar 3000

resmi çift ve bennak ve kara 1004
hınta 10 keyl kıymet 1310
şair 1 keyl kıymet 100
dıhn 1 keyl kıymet 100
burçak 10
öşr-i bakla 10
öşr-i badem 12
öşr-i penbe 20

öşr-i keten 30
öşr-i bostan 15
öşr-i sisam 20
öşr-i meviz-i siyah 50
öşr-i incir 31
resm-i ganem 50
resm-i küvvare 20
badıheva ve cürm ü cinayet ve resm-i arusiyye 218

EK 4: Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nden Sıravolos ile ilgili Muhtelif Belgeler:

4.1:Müskebi Camii Hatibi Hasan'ın 1115 Tarihli Beratı (Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Cevdet Evkaf, no 1281)

Hüve'l-Muin

Nişan-ı şerif-i alişan-ı sami-mekan-ı sultanî ve tuğra-yı garra-yı cihan-sitan-ı hakanî oldur ki Sıravolos kazasına tabi **Müskebi karyesinde** vaki cami-i şerifde yevmî bir akça ile hatip olan işbu rafi-i tevki-i refii'ş-şan-ı hakani Hasan Dersaadetime gelüp hitabet-i mezbureye Divan beratıyla mutasarrıf olmağla **Küçük Evkaf Muhasebesine** kayd olunup müceddeden Maliye tarafından berat-ı alişanım verilmek babında istida-yı inayet eylediği ecilden hakkında mezid-i inayet-i padişahanem zuhura getürüb Divan beratı mucebince kayd edüp 1115 Muharremü'l-Haramının 7.gününde müceddeden bu berat-ı hümayun-ı saadet-makrunı verdim ve buyurdum ki mezbur Hasan varup cami-i mezburda kemakan hatip olup hidmet-i lazımesin bi-kusur mer'i ve müeddi kıldıkdan sonra tayin olunan yevmi bir akça vazifesin evkaf-ı mezbure mahsulünden alup mutasarrıf ola ol babda tarafı aherden hiç ferd mani ve müzahim olmayup dahl ve taarruz kılmaya şöyle bileler alamet-i şerifime itimad kılalar tahriren fil-yevmi't-tasi min şehr-i Muharremi'l-Haram sene hamse ve aşere ve elf

bi-makam-ı Kostantiniyye

4.2: Sıravolos Kadısı Ömer'in halka zulüm ettiği hakkında (Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Mühimme Defteri A. DVNS. MHM.d.078, sıra:1120)

Sıravolos ve Bodrum kadılıklarına hüküm ki Sıravolos ahalisi Dergah-ı Muallama arzuhal sunup sabıka kadıları olan Mevlana Ömerin zulm ve taaddisi olup hilaf-ı şer' akçaların alub bunda şuhud-ı udul ile kimin sahipleri isbat edüp ve kimin ispat olmadan kadı-i mezbur firar edüp hukuk-ı fukara zimmetinde kalup külli gadr ve hayf eyledüğini ilam olmağın şer'le ahvalleri mahallinde görülüp icra-yı hak olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki Meclis-i şer'e ihzar ve mürafa-i şer'le görülüp fasl olmuş olmayup ve on beş yıl mürur etmeyen hususların davayı hak ve tayin mevadlarında husemaları muvacehelerinde hak üzere teftiş edüp badessübut ashab-ı hukuka şer'le müteveccih olan hakların alıverdikden sonra kadı-i mezburun şer'le üzerine sübut bulan mevaddı sicill edüp dahi suret-i sicilleriyle yazup arz eyledikden sonra hakkında emr-i şerifim ne vechile sadır olur ise mucibi ile amel oluna amma hin-i teftişde hakk-ı sariha mani olur ahz ü celb sebebi ile mevlana-yı mezburı garaz ve tatil içün hilafı vaki kaziyye ilamından ihtiyat edüp cadde-i hakdan udul ve inhıraf eyleyesiz

4.3:On Sekizinci Yüzyıl başlarında Yahşili Hacı Ali İsimli Kişinin Fesatlıkları (BOA, Mühimme Defteri A. DVNS. MHM.d.078, sıra:4006)

Menteşe ve Sıralovos kadısına hüküm ki sen ki kadısın naibin Mevlana Abdurrahman zide fazluhu Südde-i Saadetime gelüp kaza-i mezbur ahalisinden cemm-i gafir Meclis-i Şer'e gelüp şöyle tazallum etdiklerin kaza-i mezbura tabi Yahşi nam karye sakinlerinden Hacı Ali nam kimesne kaza-i mezburda otuz ve kırk yıldan berü naib olup fukarayı daima ehl-i örf taifesine gamz edüp zulm etmekle hilaf-ı şer-i şerif nice akça ve malların alup ve aldırup fukaraya envai teaddi ve tecavüz üzere olmağla niyabetden ref' olunup ehl-i örf yanına varmaya deyü hakkında müteaddid evamir-i şerife varid olmağla yerine oğlun naib edüb reayaya taaddi ve tecavüzü evvelinden ziyade olup oğluna ve kendüye minbad etdürmeyesin deyü emr-i şerif varid olup muhkem tenbih olunmuşken yine mütenebbih olmayup fukarayı ehl-i örf taife rencide etdirmekden hali olmadığından maada Başmakçıoğlu Ali nam kimesnenin emred oğlunu hizmetkarlarına çekdirüp fiil-i şeni etdirüb ziyade zulm etmişdir mezburların şerr ve şururundan ahali-i vilayet aciz kalup şöyle ki mezbur Hacı Ali ve oğlu Süleyman aher diyara sürgün olmazlar ise fukaranın ekseri cela-yı vatan ederler deyü bildirdiklerin arz etmeğin mezburların şekavetleri şer'le naib olur ise *nefs-i beled* olmaları

emrim olmuşdur buyurdum ki vüsul buldukda mezburları şer-i şerife ihzar edüp davayı hak edüp hasımları ile mürafaa-i şer' edüp bir defa görülüp fasl olunmayup on beş yıl mürur etmeyen hususların tamamı hak üzere teftiş ve tefahhus edüp göresiz mezburları vech-i meşruh üzere fesad ve şenaatleri vaki ise şer'le sübut bulan hukukı ashabına hükm edüp alıverdikden sonra mezburların ol diyardan alakaların kat' etdirüb *nefy-i beled* eyleyesiz emr-i şerifime muhalif kimesneye inad ve muhalefet etdirmeyesiz amma tamamı hak üzere olup ... ile mezburları himayet etmekden ve arz ve tafsil ile hilaf-ı şer'-i şerif kimesneye iş olmakdan ziyade ihtiyar edüp cadde-i hakdan udul ü iğrad eylemeyesiz ve mezburların üzerlerine ne makule mevadd sabit olup emr-i şerifim ne vechile icra olunduğun yazup arz eyleyesiz 11 RA 1118

4.4:Sıravolos Kadılığına Ait Maktu Vergiyi Rodos Paşasının tahsil etmesi (BAO, Mühimme Defteri, A. DVNS. MHM.d.088, sıra:258)

Rodos Begi Ebubekir Paşaya hüküm ki,

Sıravolos kazası Matbah-ı Amirem mühimmi içün senede yüz bin akçaya maktu iken ve Menteşe Sancağına tabi iken kaza-i mezburda vafir gemi levendi bulunmağla kadırgaların levendatı içün liva-i mezburdan ifraz ve sancağına ilhak olunup zikr olunan yüz bin akça maktu her sene senin tarafından cem' ve tahsil ve Matbah-ı Amirem tarafına eda ve teslim olunup aherden dahl olunmamak üzere bundan akdem sana verilen emr-i şerifim mucebince amel olunması içün emr-i şerifim reca eylediğin ecilden buyurdum ki zikr olunan Sıravolos kadılığının yüz bin akça maktuını senin tarafından cem' olunup min bad aherden bir ferdi dahl etdirmeyesiz men' eyleyesiz

4.5:Kuyucaklı Pir Ali'nin küreğe konulması hakkında (BAO, Mühimme Defteri A. DVNS. MHM.d.00016)

Menteşe Begine ve Peçin ve Sıravalas kadılarına hüküm ki Menteşe piyadeleri begi Mehmed mektup gönderüp Sıravalas kazasında Kuyucak nam karyede mütemekkin olan Pir Ali *kadimden piyade oğlu piyade olup* iltizamla sübaşı olup Müslümanların meccanen yem ve yemeklerin alduğından maada hilaf-ı şer' akçaların alup zulm ve taaddiden nicesin cela-yı vatan eylemişdir deyü mukaddema tahkik olundukda küreğe koşulması içün emr-i şerif verilüp gıybet edüp küreğe koşulmak müyesser olmamağın hala

girü Müslümanları rencide edüp ve Piyade taifesin dahi ızlal edüp muhavvek etmekle otuz beş ocakdan on nefer piyade gelmemişdir deyü arz eylediği ecilden buyurdum ki göresiz arz olunduğı üzere mezburı küreğe koyup gönderesiz deyü hükm-i şerif verilen gıybet edüp ele getirilmekle küreğe konulmak müyesser olmayup hala gerü gelen Müslümanları rencide etdüği vaki ise vaki olan suret-i sicilleriyle yarar ademlere koşup Südde-i Saadetime gönderesin ki küreğe koşula amma bile koşup gönderesiz

4.6:Sofu Oğlu Ali'nin zulmü hakkında (BAO Mühimme Defteri, A. DVNS. MHM.d.029)

Menteşe Begine ve İstanköy ve Sıravolos kadılarına hüküm ki sen ki Sıravolos kadısısın mektup gönderüp kaza-i mezbur ahalisinin bazı kimesneler Meclis-i Şer'e gelüp yine kaza-i mezbur sakinlerinden Sofu oğlu Ali nam kimesne hakkında şer'-i şerif irad edüp her vechile müfsid ve şaki ve ehl-i telbis ve tezvir kimesne olduğın istima olunmağın mezbure muhkem tenbih edesiz ki kendü mesalih-i şeriyyesinden gayrı husus içün mahkemeye varmakdan ve sübaşılar ve sair ehl-i örf babında gammazlık etmekden ferağat eyleyesin badettenbih eslemeyüp inad ederse arz edesiz deyü ferman olunmuş iken yine mezkur Ali şer'-i şerif ve emr-i hümayuna itaat etmeyüp kendüye tabi bir kaç...üslub-ı sabık üzere mahkemelerden ve sübaşılar yanlarından hali olmayup daima fitne ve fesad üzere kimesnedir deyü arz etdüğin ecilden buyurdum ki vardukda mezkur Aliyi getürdüb muhkem tenbih ve tekid eyleyesiz ve minbad ferman-ı sabık üzere kimesnenin davasına karışmayup kendünin vaki olan mesalih-i şeriyyeden maadasında eger maslahatı içün kadı mahkemesine ve sübaşı yanına varmayup kendü halinde ola eger memnu ve mütenebbih olmayup ferman-ı şerifime muğayir biragu davasına karışub fesada mübaşeret ederse mezburı getürdüb tedib etdikden sonra habs eyleyüb vukuı üzere ahvalin yazub arz eyleyesin

5.Lügatçe

alef: yulaf
asiyab: su değirmeni
badıheva: bir tür vergi
bakla: bakla
bennak: bir tür vergi
birader-i: erkek kardeşi
burçak: burçak
cürm ü cinayet: cinayet ve suçlarla ilgili vergi
danişmend: kıdemli öğrenci
deştbani: kır bekçiliği ile ilgili vergi
dıhn: darı
hınta: buğday
kara: bir tür vergi
karye: köy
merd-i kal'a: kale askeri
mercimek: mercimek
mezraa: ekinlik
milas: bir tür yabani bezelye
muhassıl: öğrenci
mutak: azatlı erkek köle
müjde-i abd-ı abık: köle muştulamakla ilgili vergi
mürdümek:yabani bezelye (mürdük)
nam-ı diğer: diğer ismi
nefy-i beled: oturduğu yerden başka yere sürgün
nim: bir tür vergi
öşr-i alef: yulaf vergisi
öşr-i badem: badem vergisi
öşr-i bağ: bağ vergisi
öşr-i bağçe: bahçe vergisi
öşr-i bostan:sebze vergisi
öşr-i burçak: burçak vergisi
öşr-i çavdar: çavdar vergisi
öşr-i emrud: armud vergisi
öşr-i gögez: küçük soğan vergisi
öşr-i incir: incir vergisi
öşr-i keten: keten vergisi
öşr-i mercimek: mercimek vergisi
öşr-i meviz-i siyah: siyah üzüm vergisi
öşr-i milas: mürdümek, fasıl, bir tür yabani bezelye vergisi
öşr-i mürdümek: bir tür yabani bezelye vergisi
öşr-i nohud: nohut vergisi
öşr-i pekmez: pekmez vergisi
öşr-i penbe: pamuk vergisi
öşr-i piyaz: soğan vergisi
öşr-i sir: sarımsak vergisi
öşr-i sisam: susam vergisi
resm-i ağnam: koyun vergisi
resm-i arusiyye: evlilik vergisi
resm-i çift: bir tür tarım vergisi
resm-i kışlak: hayvan kışlatmakla ilgili vergi
resm-i koru: küçük orman için vergi
resm-i küvvare: arı vergisi
resm-i otlak: otlak için vergi
resm-i zemin: tarla vergisi
Sipahiyan-ı Köhne: eski Sipahiler (atlı askerler)
şair: arpa
tapu-yı zemin: arazi tapusu
veled-i: oğlu
yava: bir tür vergi

Bodrum Yarımadasının Nüfus ve Vergi Sayımı,
Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Arşivi, Ankara

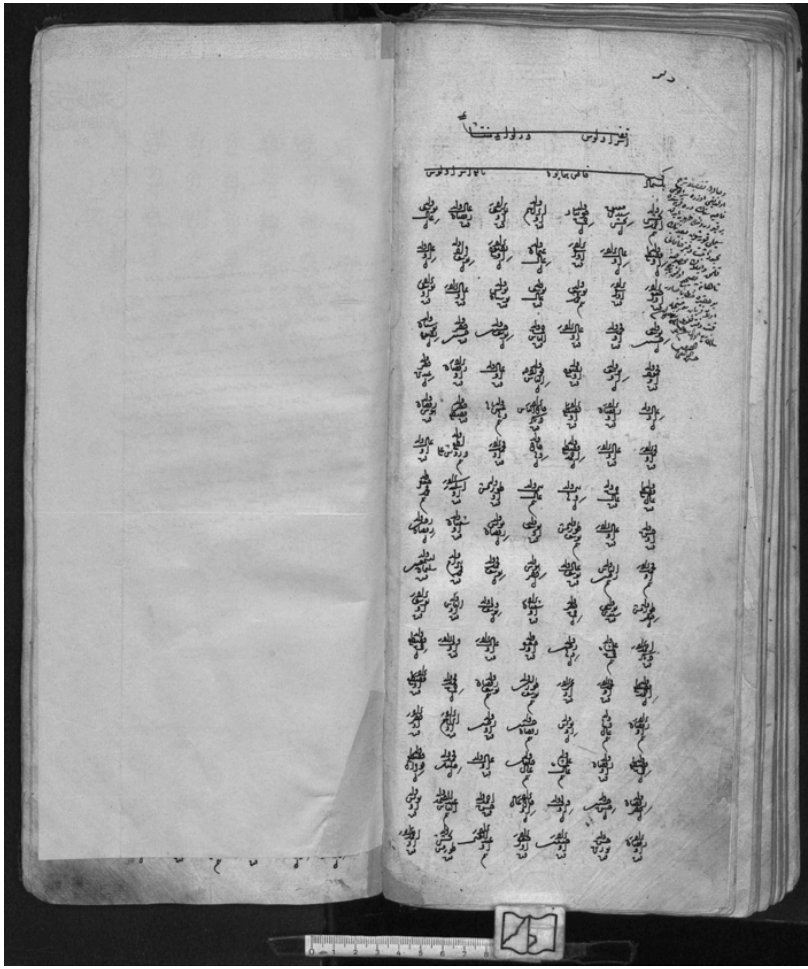

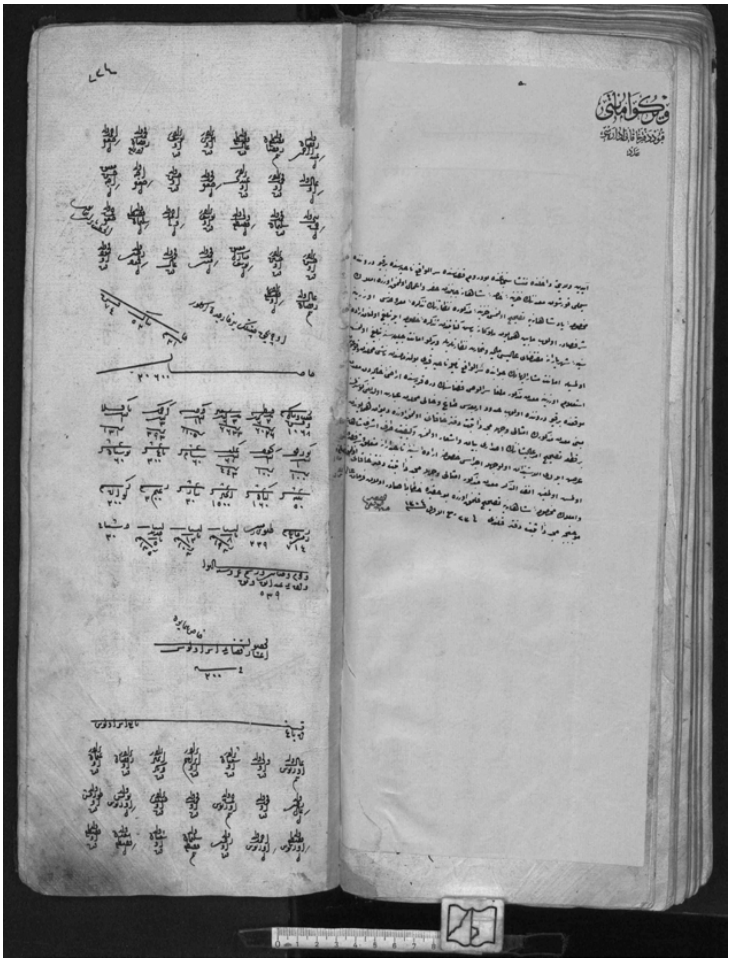

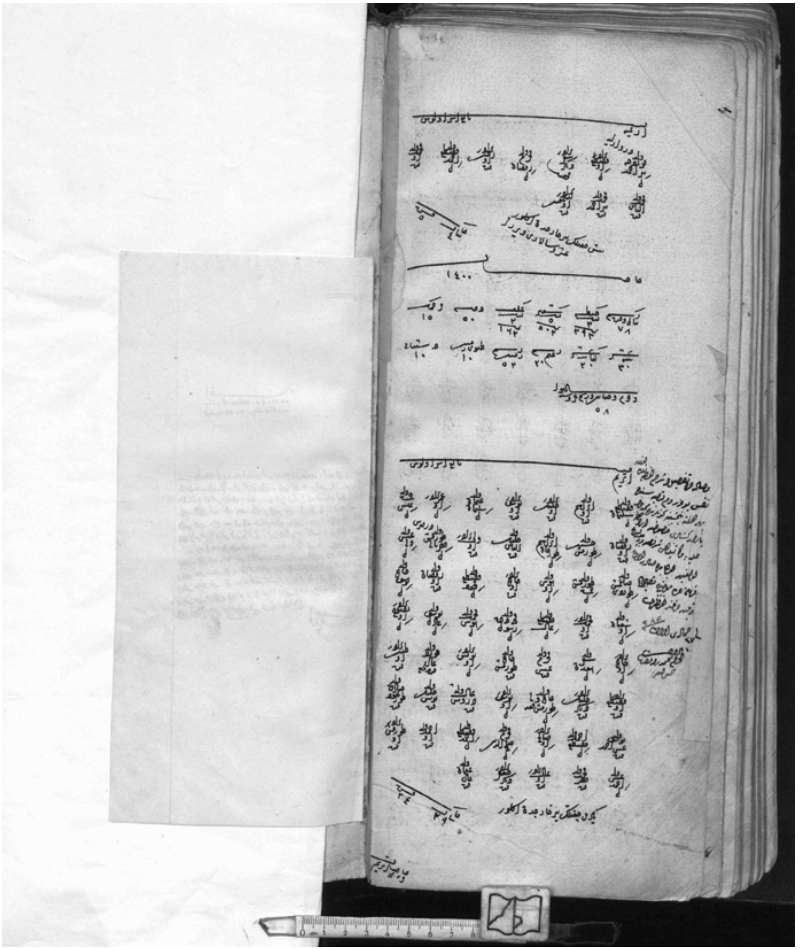

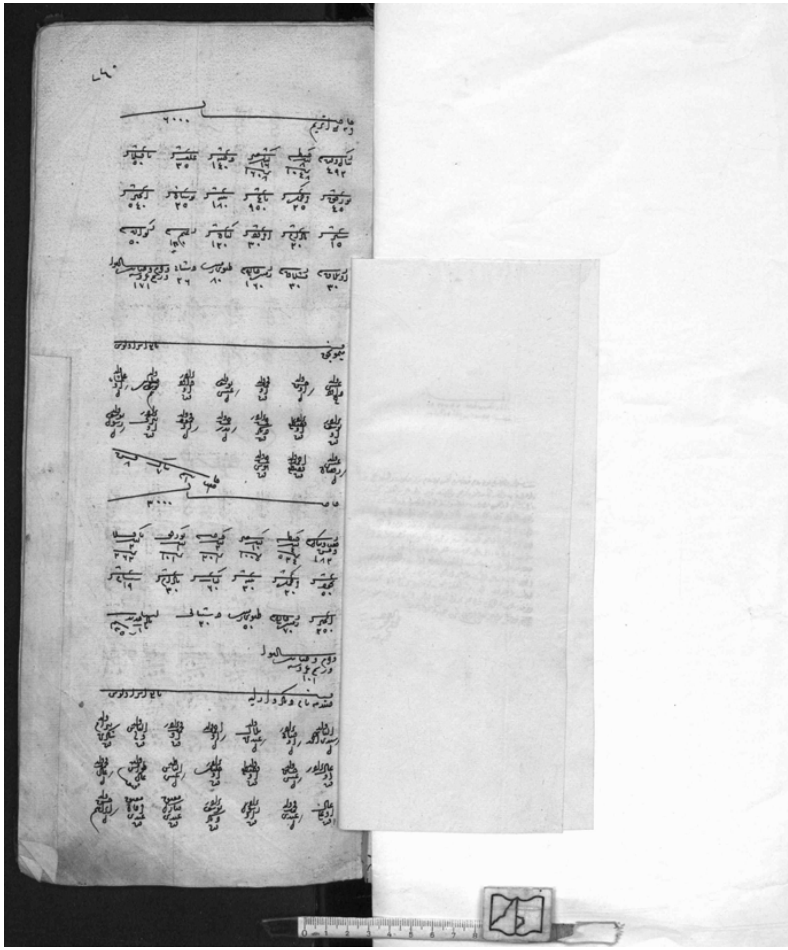

DİZİN

A

Acı-su, 18
Adnan Torun, 10
Ağcalı Öyük, 18
Ahmet Özgiray (Prof), 9, 30, 31
Akça Alan köyü, 21
Ak-kaya köyü, 22
Aspad mezraası, 27, 71
Ayda Arel (Prof), 14, 23, 24, 30
Aydın salnamesi, 12

B

Bağla mezraası, 14, 15, 27
Bahar Aşireti, 29
Belen köyü, 20
Bitez, 28, 29
Bodrum, 11, 13, 18, 19, 30, 34
Burun köy, 19, 25
Büskebi köyü, 16, 22, 23, 24, 34
Büyük Akça-alan köyü, 12

C

Cevat Şakir, 9
Cezayir, 11

Ç

Çaka bey, 15
Çarşı, 9, 12
Çatal adası, 20, 28
Çınar, 18, 36
Çınarlıca, 18
Çiftlik, 28, 35, 40
Çirkan köyü, 28
Çömçe-burnu, 28
Çömlekçi, 28

D

Dedeler köyü, 22, 74
Dere köyü, 28

E

Erimiye köyü, 16, 17, 34
Eski Çeşme, 9, 12
Etirim köyü, 16, 17, 26, 65

F

Fatih Sultan Mehmed, 28
Fethiye, 9, 32

G

Galanti, 23, 27, 30
Girelbelen köyü, 20, 28
Göçer köyü, 46
Göltürkbükü, 9
Gümbet, 9
Gümüşlük, 9, 25, 28
Gündoğan köyü, 9, 26
Gürece köyü, 28

H

Hacı adası, 28
Hass-ı hümayun, 38
Hürrem köyü, 20

I

III. Murad, 11
Ilıca limanı, 28
Isravolos, 13, 34

İ

İslam-haneleri, 21
İtalya, 11

K

Kaan Doğan, 10
Kadıkalesi, 28
Kafir vehmi, 35, 71
Kafircik köyü, 22
Kanuni Sultan Süleyman, 11, 15, 17, 19
Kara ada, 28
Karabağ, 11, 16, 17, 19, 28
Karabağlar, 14, 20, 27
Kara-bağlar kazası, 14
Karaca Ayıd köyü, 18, 36
Karaova, 15, 16, 17, 25
Kara-ova, 20, 25, 34, 56
Kargu mezraası, 18, 27
Karye-i Acı su, 18
Karye-i Belen, 41
Karye-i Hürrem, 20
Karye-i Ötirem, 26, 34
Kaza-ı Isravolos, 13, 34
Keçi adası, 28
Kefaluka, 28
Kelerlik, 12
Kemer, 28
Kıbrıs adası, 11
Kızak adası, 28
Kızılağaç, 28
Kızılburnu, 20, 28
Kızılca kuyu köyü, 23
Kiliseli, 12
Konacık, 9, 28
Kumbahçe, 9
Kumburnu, 28
Kuyucak köyü, 21
Küçük evkaf muhasebesi, 76

M

Marmadari köyü, 18, 36
Maymuncuk köyü, 16, 17, 26
Mehmet Kocadon, 7, 10
Menteşe ilçesi, 9
Mesih Paşa, 15
Mısır, 11, 42
Milas, 9, 56
Mufassal defter, 11
Muğla, 9, 18, 19, 31
Mumcular köyü, 9, 15, 20, 25, 28
Mülk köyü, 25
Müskebi karyesi, 28
Müskebi köyleri, 23
Müskebi, 12, 17

N

Narince kalesi, 18

O

Ortakent yahşi, 9

P

Peçin kalesi, 16, 18
Peksimet köyü, 28
Piri Reis, 14, 15, 20

R

Rodos adası, 15
Rum, 12, 18, 21, 42
Rum erleri köyü, 21

S

Sandıma, 16, 17, 18, 26, 28, 35
Sazköyü, 28
Sıravalas, 78
Sıravolos, 10, 13, 14, 15, 16, 27, 33, 76
Strobilos, 14, 31

T

Tahrir, 14, 15, 26
Tepecik, 9, 12, 28
Tımar ve piyade, 11
Todurga köyü, 18, 36
Torba, 9, 28
Tuncay Karakaya, 9
Tunus, 11
Turgut Reis, 11
Turgutreis, 9, 11, 19, 21
Türkkuyusu, 9, 12
Türkmen-önü köyü, 22

U

Umurça, 9

V

Varliya bükü, 28

Y

Yahşi köyü, 22
Yalı, 9
Yalıkavak, 9, 26, 27, 28
Yavuz Sultan Selim, 11
Yeniköy, 9, 12, 28
Yokuşbaşı, 9

ISBN 978-605-65560-9-8
9 786056 556098